

VESTNIK

DELEGATSKI

Delegatsko glasilo občine
Murska Sobota

Številka 16

Leto V

19. decembra 1985

VSEBINA 16. ŠTEVILKE DELEGATSKEGA VESTNIKA

- Predsednika Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti ter podpredsednik Družbenopolitičnega zbora sklicujejo seje zborov, dne 26. decembra 1985
- Osnutek sprememb in dopolnitev Statuta občine M. Sobota
- Osnutek družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990

Predsednika Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti ter podpredsednik Družbenopolitičnega zbora sklicujejo seje zborov, dne 26. decembra 1985

47. sejo Zbora združenega dela
47. sejo Zbora krajevnih skupnosti
49. sejo Družbenopolitičnega zbora.
Seje bodo v
četrtek, dne 26. decembra 1985, ob 8. uri
v dvorani Skupnosti za požarno varnost,
M. Sobota, Cankarjeva 52

Predsednika Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti predlagata naslednji

dnevni red:

1. izvolitev verifikacijskih komisij
2. poročila verifikacijskih komisij,
3. predlog resolucije o izvajanju družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990 v letu 1986,
4. predlog dogovora o temeljnih družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990,
5. osnutek družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990,
6. osnutek sprememb in dopolnitev Statuta občine M. Sobota,
7. predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o kriterijih za določitev krajevnih skupnosti in območij, ki so manj razvita na območju občine M. Sobota,
8. predlog odloka o prispevku iz OD delavcev za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane in za izvajanje programa občinskih blagovnih rezerv v letu 1986,
9. predlog odloka o določitvi stopenj prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo v obdobju 1986—1990
10. predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine M. Sobota,
11. predlog odloka o davku na promet nepremičnin v občini M. Sobota,
12. predlog odloka o ustanovitvi skiada stavbnih zemljišč občine M. Sobota,

13. osnutek odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb občine M. Sobota v I. trimesečju 1986,

14. osnutek odloka o začasnem financiranju SIS družbenih dejavnosti občine M. Sobota,

15. osnutek odloka o začasnem plačevanju prispevkov za samoupravno stanovanjsko skupnost, komunalno skupnost, vodno gospodarstvo in skupnost za varstvo pred požari občine M. Sobota,

16. Osnutek odloka o določitvi prispevka za financiranje skupnih in širših nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini Murska Sobota za obdobje 1986—1990

17. potrditev ribiško—gojitvenega načrta Ribiške družine M. Sobota za obdobje 1986—1990,

18. Volitve in imenovanja,

19. delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja,

20. predlogi, sklepi, mnenja in obvestila,
Delegati DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA bodo obravnavali 3., 4., 5., 6., 18, 19. in 20. točko zgoraj predlaganega dnevnega reda.

Gradivo za obravnavo 5. in 6. točke dnevnega reda je objavljeno v tej številki Delegatskega vestnika.

Gradivo za obravnavo 3., 4., 7., 12., 13., 14., 15., 16. in 17. točke dnevnega reda je posredovano vodjem delegacij, vodjem konferenc delegacij ter delegatom Družbenopolitičnega zbora.

Gradivo za obravnavo 8. točke je objavljeno v 11. številki Delegatskega vestnika, z dne 26. 9. 1985; za 9. točko dnevnega reda je bilo gradivo posredovano s sklicem za 46. sejo, dne 10. 12. 1985; gradivo za 11. točko dnevnega reda pa je objavljeno v 15. številki Delegatskega vestnika, z dne 27. 11. 1985. Sprememb od osnutkov odlokov ni.

Gradivo za obravnavo 10. točke je objavljeno v 15. številki Delegatskega vestnika. Spremembe od osnutka so posredovane vodjem delegacij in vodjem konference delegacij.

Informaciji k 18. in 19. točki bosta podani na seji.

Osnutek sprememb in dopolnitev Statuta občine M. Sobota

1. člen

Prvi odstavek 158. člena se spremeni in se glasi:
»Zbor krajevnih skupnosti ima 42 delegatov, ki jih delegirajo delegacije krajevnih skupnosti.«

2. člen

Prvi odstavek 172. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina izobraževalne skupnosti enakopravno z pristojnimi zbori občinske skupščine sprejema odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na:«

3. člen

Prvi odstavek 173. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina kulturne skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine sprejema odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na razvoj in varstvo kulturnih vrednot, zlasti pa:«

4. člen

Prvi odstavek 174. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina raziskovalne skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine:«

5. člen

Prvi odstavek 175. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina zdravstvene skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine:«

6. člen

Prvi odstavek 176. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina skupnosti socialnega varstva enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine:«

7. člen

184. člen se spremeni in se glasi:
»Predlog kandidata ali kandidatov za izvolitev predsednika občinske skupščine da Občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva.«

8. člen

185. člen se spremeni in se glasi:
»Za predsednika občinske skupščine je izvoljen kandidat, ki dobi več kot polovico glasov vsakega zbora občinske skupščine. Če sta na listi dva ali več kandidatov je izvoljen za predsednika kandidat, ki dobi potrebno število glasov po 1. stavku tega člena.
Če noben kandidat ne dobi pri prvem glasovanju potrebnega števila glasov, se volitve ponovijo med kandidatom, ki sta dobila največ glasov. Če tudi pri drugem glasovanju ne dobi noben kandidat potrebnega števila glasov, se postopek kandidiranja za predsednika občinske skupščine ponovi.
Glasovanje je tajno.«

9. člen

188. člen se spremeni in se glasi:
»Občinska skupščina ima podpredsednika, ki ga izvoli izmed delegatov za dobo 2 let. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena na to funkcijo.

Občinska skupščina izvoli podpredsednika po postopku, ki je predviden za izvolitev predsednika občinske skupščine. Podpredsednik občinske skupščine nadomešča predsednika, če je ta zadržan in opravlja druge naloge za katere ga zadolži občinska skupščina. Če preneha predsedniku občinske skupščine funkcija pred potekom mandata, opravlja funkcijo predsednika podpredsednik do izvolitve predsednika občinske skupščine.

10. člen

2. odstavek 205. člena se spremeni in se glasi:
»Kandidata ali kandidate za predsednika Izvršnega sveta predlaga občinska konferenca SZDL.«
Varianta: »Kandidata za predsednika Izvršnega sveta predlaga Občinska konferenca SZDL.«

11. člen

207. člen se spremeni in se glasi:
»Za predsednika, podpredsednika in člane Izvršnega sveta so izvoljeni kandidati, ki dobijo več kot polovico glasov delegatov vsakega zbora občinske skupščine.
Glasovanje je tajno.«

12. člen

Spremembe in dopolnitve statuta začnejo veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah in se uporabljajo od prvega sklica novo izvoljene skupščine v l. 1986.

UVOD

Osnutek družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 je pripravljen v skladu z zakonom o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Ur. list SRS, št. 1/80) in odlokom o pripravi družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 (Ur. objave, št. 21/84).

Predloženi planski dokument je izdelan na osnovi smernic za pravo družbenega plana občine in predloga dogovora o temeljih družbenega plana občine za obdobje 1986—1990 ter temeljev planov organizacij združenega dela in predlogov samoupravnih sporazumov o temeljih planov samoupravnih interesnih skupnosti, s katerimi smo v času priprave osnutka razpolagali.

Zaradi velikega zaostajanja priprave planskih dokumentov pri temeljnih nosilcih planiranja, zlasti v organizacijah združenega dela s področja gospodarstva je osnutek plana v nekaterih točkah nedorečen in pomanjkljiv. V njem tudi ni zaslediti konkretnih nalog za prestrukturiranje gospodarstva, uvajanje novih programov, sanacijo OZD, ki poslujejo z izgubo ali na meji rentabilnosti, nalog za prekvalifikacijo delavcev ipd. Te in podobne pomanjkljivosti bo potrebno v času javne razprave odpraviti in besedilo osnutka plana ustrezno dopolniti.

Osnutek družbenega plana vsebuje temeljne cilje, naloge in usmeritve za posamezna področja ekonomskega, družbenega in prostorskega razvoja občine do leta 1990.

Sestavni del družbenega plana je kartografsko gradivo, ki predstavlja konkreten prikaz razvoja posameznih območij občine Murska Sobota s posebnim poudarkom na izvajanju obveznih izhodišč iz dolgoročnega plana SR Slovenije in dolgoročnega plana občine. Sestavni del družbenega plana je tudi obrambni razvojni načrt občine, ki ga sprejema svet za SLO in DS.

Izvršni svet SO daje osnutek družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 v javno razpravo, ki bo trajala do konca meseca januarja 1986. Javna razprava o prostorskem delu družbenega plana bo potekala tudi po posameznih krajevnih skupnostih, ob sodelovanju strokovnih delavcev.

Pripombe in predloge za spremembo oz. dopolnitev predložene besedila plana je potrebno posredovati na Komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj.

Osnutek družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990

1. IZHODIŠČA ZA OPREDELITEV RAZVOJNE POLITIKE, TEMELJNIH CILJEV IN NALOG DRUŽBENOEKONOMSKEGA RAZVOJA OBČINE

Družbeni plan občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 konkretizira usmeritve in strategijo dolgoročnega plana občine do leta 2000.

V prvem obdobju izvajanja dolgoročnega plana bomo nadaljevali z uresničevanjem dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije in težišče razvoja usmerili predvsem v prestrukturiranje gospodarstva, večjo izvozno naravnost ter tehnološko in kadrovske krepitve gospodarstva.

Usmeritve, cilji in naloge nadaljnjega ekonomskega in družbenega razvoja slonijo na oceni dosedanjega razvoja in nujnosti hitrejšega razvoja občine v naslednjih petih letih z večjim uveljavljanjem kvalitativnih faktorjev gospodarjenja.

V SR Sloveniji se za prihodnje srednjeročno obdobje predvideva razmeroma ugodna dinamika gospodarske rasti. Predvidena 3,5 % povprečna letna rast družbenega proizvoda je bistveno večja od dosežene v letih 1981—1985, ko je znašala 0,5 %. V republiki bi naj v skladu s predvidevanji do leta 1990 dosegli povprečno letno rast industrijske proizvodnje za 4 %, kmetijske proizvodnje 2,5 %, zaposlenosti 1,2 %, produktivnosti dela 2,3, izvoza blaga in storitev 5,8 ter uvoza 5,2 %.

Zaostrene gospodarske razmere v svetu in doma zahtevajo, da bodoči razvoj SFRJ kot celote in SR Slovenije temelji zlasti na večjem opiranju na lastne sile, boljši izrabi razpoložljivih zmogljivosti in drugih potencialov, uveljavljanju kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja, večjem vplivu znanosti in tehnološkega napredka na rast proizvodnje, učinkovitem poslovanju, produktivnem zaposlovanju ter na rasti življenjskega standarda.

V skladu s tem v SR Sloveniji opredeljujemo za srednjeročno obdobje 1986—1990 naslednje skupne cilje in naloge: intenzivnejša usmeritev v izvoz, hitrejša in stabilnejša gospodarska rast, pospešeno tehnološko posodabljanje, boljši pogoji življenja in dela, skladnejši regionalni razvoj, smotrna raba prostora in varovanje dobrin splošnega pomena, varovanje in izboljšanje človekovega okolja ter nadaljnja krepitev sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Občina Murska Sobota se je v preteklih letih sorazmerno hitro razvijala vendar pa ni sledila hitremu razvoju republike. Zaostajanje je zlasti močno v zadnjih letih izvajanja srednjeročnega plana 1981—1985. Načrtovanih sprememb v strukturi gospodarstva nismo dosegli. Udeležba živega dela je v strukturi proizvodnje velika medtem, ko je udeležba razvojno zahtevnih in tehnološko intenzivnih proizvodov neznatna. Zaradi tega mora priti v gospodarstvu občine do kvalitativnih sprememb z razvojem na višji stopnji in večjem vključevanju OZD v mednarodno menjavo. Temu mora slediti ustrezno izobraževanje kadrov ter večja raziskovalna in inovacijska dejavnost v vseh sredinah.

Prestrukturiranje gospodarstva zahteva večja vlaganja v modernizacijo in tehnološko posodabljanje proizvodnje. Pomanjkanje energijskih virov in njihova visoka cena pogojuje večjo naravnost v varčevanje z energijo, višje ovrednotenje porabljenih surovin in energije, ponovno rabo in predelavo odpadnih surovin ter večja vlaganja v iskanje novih alternativnih virov energije in njihovo izkoriščanje.

Velike možnosti obstajajo pri nadaljnjem večanju proizvodnje hrane.

Izredno visoka stopnja inflacije na prehodu v novo srednjeročno plansko obdobje otežuje uveljavljanje pogojev in kriterijev za racionalno ekonomsko odločanje in negativno vpliva na kvaliteto gospodarjenja. Zato mora postati stabilizacijska politika temeljna prvina razvojne politike, ki naj prispeva k intenzivnejšemu in hkrati kvalitetnejšemu gospodarskemu razvoju.

2. TEMELJNI CILJI IN NALOGE RAZVOJA OBČINE

Glede na izhodišča za opredelitev razvojne politike, ciljev Dolgoročnega družbenega plana občine do leta 2000, ciljev in nalog iz Smernic za družbeni plan občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 ter upoštevanje možnosti in pogoje razvoja občine v tem srednjeročnem obdobju opredeljujemo za družbeni plan občine za obdobje 1986—1990 naslednje temeljne cilje:

2.1. Nadalje bomo razvijali, krepili in poglobljali samoupravne družbenoekonomske odnose ob večji samostojnosti gospodarskih subjektov, uveljavljanju odgovornosti za poslovne odločitve in tržnem vrednotenju proizvodnje. Za doseganje skupnih ciljev si bomo prizadevali tudi za samoupravno združevanje dela in sredstev na dohodkovnih temeljih ter s tem krepili materialno osnovo in samoupravni položaj delavcev v procesu družbene reprodukcije.

2.2. Zagotavljali bomo stabilen in dinamičen gospodarski razvoj občine na osnovi kvalitativnih dejavnikov z večjo izrabo razpoložljivih

proizvodnih zmogljivosti in primerjalnih prednosti, z večjimi vlaganji v modernizacijo strojne opreme in posodobitev tehnoloških postopkov, proizvodnjo z višjo stopnjo predelave ter večjo izvozno usmerjenostjo.

2.3. Povečanje izvoza blaga in storitev, zlasti na konvertibilna tržišča mora postati osnovni dejavnik družbenega razvoja in temeljni cilj sleherne organizacije združenega dela. Nadaljevati in poglobljati je potrebno tudi višje oblike mednarodnega sodelovanja ter krepiti kooperacijsko sodelovanje, maloobmejni blagovni promet in širiti obseg sejemskih sporazumov.

2.4. S selektivno investicijsko politiko bomo prispevali k taki spremembi gospodarske strukture, ki bo omogočila ustvarjanje višjega dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva ter povečala delež tehnološko in razvojno intenzivnih programov v strukturi proizvodnje. Pri tem bomo v vse poslovne procese uvajali več znanja, elektronike in računalništva.

Za realizacijo večjih investicij, ki bodo pomembne za razvoj občine in bodo prispevale k hitrejšemu izvozu in zaposlovanju bomo združevali sredstva OZD iz občine in izven.

2.5. Zagotovili bomo večjo kmetijsko proizvodnjo, predvsem večjo tržno proizvodnjo ter povečali obseg živinoreje na doma pridelani krmni. Zagotovili bomo intenzivnejšo pridelavo hrane in višje ovrednotili domače surovine.

2.6. Nadaljevali bomo s pospeševanjem skladnejšega razvoja občine kot celote, še posebej obmejnih in manj razvitih krajevnih skupnosti. S solidarnostnim združevanjem sredstev bomo sofinancirali razvojne programe krajevnih skupnosti ter z večjimi vlaganji v gospodarsko in družbeno infrastrukturo izboljšali življenjske in delovne razmere občanov na manj razvitih območjih.

2.7. Vse oblike porabe se bodo gibale v odvisnosti od ustvarjenega dohodka in materialnih možnosti. Dvigovanje življenjskega standarda mora vzpodbujati delavce za boljše delo ter večjo ustvarjalnost in odgovornost pri delu. Z načrtovano socialno politiko bomo vzpodbujali vsestranski razvoj družbe in osebnosti.

2.8. Prizadevali bomo za produktivno zaposlovanje in dosledno uresničevanje sprejetih kriterijev zaposlovanja. Kadrovske strukture delavcev bomo izboljšali z večjim štipendiranjem in izobraževanjem ob delu. V vseh sredinah bomo poskrbeli za vključevanje pripravnikov v delo.

2.9. Razvoj v prostoru bomo usmerjali tako, da bo raba zemljišč usklajena s potrebami razvoja posameznih dejavnosti. S planom bomo opredelili funkcijo in namensko rabo vseh zemljišč s posebnim poudarkom na izboljšanju in intenziviranju rabe kmetijskih zemljišč. Posebno skrb bomo namenili tudi varovanju naravnih virov ter naravne in kulturne dediščine.

2.10. V skladu z dolgoročnimi potrebami bomo sanirali območja onesnaženosti okolja in preprečevali nastajanje novih žarišč z namenom ohranjanja zdravega človekovega okolja.

2.11. Nadalje bomo povečevali obrambno in samozaščitno moč družbe tako, da bomo povečevali učinkovitost, mobilnost in zagotovili celovitost obrambne in samozaščitne sposobnosti delovnih ljudi in občanov.

3. MATERIALNI OKVIRI IN RAZMERJA V DRUŽBENI REPRODUKCIJI

3.1. Materialna razmerja

V srednjeročnem obdobju 1986—1990 bo v občini Murska Sobota možno doseči naslednje globalne okvire razvoja:

— rast realnega družbenega proizvoda celotnega gospodarstva za 3,8 %, povprečno letno. Tako povečanje bomo lahko dosegli z boljšim izkoriščanjem proizvodnih zmogljivosti, z večjimi vlaganji, povečanjem proizvodnje in izvozno usmerjenostjo;

— s povečanjem sredstev amortizacije za 5 % letno in racionalnejšim gospodarjenjem bo dohodek realno porasel za okoli 3,6 %;

— industrijska proizvodnja bo naraščala po stopnji 4 % letno. Hitrejšo rast od povprečja bo možno doseči v živilsko-predelovalni, kovinsko-predelovalni in grafični industriji;

— povprečno 4 % letno rast kmetijske proizvodnje bomo lahko uresničili le s pospešeno rastlinsko proizvodnjo z večjimi hektarskimi donosi in intenzivnejšo izrabo vseh razpoložljivih kmetijskih površin;

— rast proizvodnje bo v precejšnji meri odvisna tudi od možnosti izvoza. Izvoz blaga in storitev moramo povečati letno za okoli 8 % s pretežno usmeritvijo izvoza na konvertibilna tržišča. Uvoz bo predvidoma naraščal 5 % letno;

— povečanje zaposlenosti za 2 % letno bo ob večji racionalnosti in boljši organiziranosti dela omogočilo rast produktivnosti v gospodarstvu za 2 %;

— krepitev deleža akumulacije v dohodku od 18,7 % v letu 1985 na 19,7 % na koncu planskega obdobja bo ob doseganju načrtovane rasti družbenega proizvoda dopuščalo usklajeno rast sredstev za bru-

4 — DELEGATSKI VESTNIK

to osebne dohodka ter za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb z rastjo dohodka. Realni osebni dohodki se bodo povečali letno za 1 %.

— hitra rast sredstev za reprodukcijo bo povečala obseg razpoložljivih sredstev za materialne naložbe tako, da bomo lahko v srednjeročnem obdobju za investicije namenili 22,8 % ustvarjenega družbenega proizvoda občine.

Načrtovani razvoj občine Murska Sobota je zastavljen nekoliko hitreje od povprečja v SR Sloveniji. Zaradi precejšnjega zaostajanja občine na gospodarskem in družbenem področju, bi morali kazalci razvoja občine močnejše presegati republiška povprečja. Slabša razvitanost proizvodnih sredstev, neučinkoviti proizvodni programi in majhne materialne možnosti našega gospodarstva pa žal ne dajejo osnove za hitrejši družbenoekonomski razvoj.

V letih 1986—1990 bodo v občini in republiki predvidoma doseženi naslednji globalni okvirji razvoja:

	Povprečna letna rast v %	
	Občina	SR Slovenija
Družbeni proizvod	3,8	3,5
Dohodek	3,6	3,2
Industrijska proizvodnja	4	4
Kmetijska proizvodnja	4	2,5
Izvoz	8	5,8
Uvoz	5	5,2
Zaposlenost	2	1,2
Produktivnost	2	2,3
Realni osebni dohodki	1	1

3.2. Oblikovanje in razporejanje družbenega proizvoda

V letih 1986—1990 bo v občini možno doseči okoli 3,8 % letno globalno rast družbenega proizvoda. Nosilec gospodarske rasti bo industrija, ki v strukturi družbenega proizvoda zaseda največji delež in načrtuje 4,1 % povprečno letno rast. Hitrejša rast družbenega proizvoda bo prisotna tudi v dejavnosti promet in zveze in sicer 5,8 % letno, gostinstvu in turizmu 6,3 % in obrtni dejavnosti z 6,2 % letno rastjo.

Po posameznih področjih pričakujemo naslednjo rast družbenega proizvoda:

	1985 (ocena)	1990	— v 000 din — v cenah 1985	
			Povprečna letna rast 86—1990	
Gospodarstvo	32.057.660	38.629.455	3,8	
Industrija	13.560.390	16.556.805	4,1	
Kmetijstvo	5.385.687	6.543.609	4,0	
Gozdarstvo	448.807	463.553	0,6	
Vodno gospodarstvo	160.288	193.147	3,8	
Gradbeništvo	2.308.152	2.317.767	0,1	
Promet in zveze	1.602.883	2.124.620	5,8	
Trgovina	5.674.206	6.605.637	3,1	
Gostinstvo in turizem	993.787	1.352.032	6,3	
Obrt in osebne stor.	1.346.422	1.815.584	6,2	
Stanov. komunal. dej.	96.173	115.888	3,8	
Druge proizvod. dej.	480.865	540.813	2,4	

Pomembno vlogo pri doseganju planirane rasti družbenega proizvoda bo imela, poleg večje investicijske aktivnosti, tudi usmerjenost proizvodnje v izvoz. Delež izvoza blaga in storitev v družbenem proizvodu občine bi se naj v petih letih povečal od sedanjih 25 % na okoli 30 %.

V strukturi družbenega proizvoda bo prišlo v naslednjih petih letih do določenih sprememb. Delež družbenega sektorja se bo povečal od 87,2 % leta 1985 na 87,6 % v zadnjem letu planskega obdobja.

Znotraj gospodarstva bodo doseženi največji premiki pri dejavnostih industrije, prometa, turizma in obrti, ki bodo povečali svojo udeležbo, medtem bo bosta gradbeništvo in trgovina zmanjšala svoj strukturni delež v družbenem proizvodu.

Pri posameznih dejavnostih bo prišlo v strukturi družbenega proizvoda do naslednjih sprememb:

	Struktura v %	
	1985	1990
Gospodarstvo	100	100
Industrija	42,3	42,9
Kmetijstvo	16,8	16,9
Gozdarstvo	1,4	1,2
Vodno gospodarstvo	0,5	0,5
Gradbeništvo	7,2	6,0
Promet in zveze	5,0	5,5
Trgovina	17,7	17,1
Gostinstvo in turizem	3,1	3,5
Obrt in osebne stor.	4,2	4,7
Stanov. komunal. dej.	0,3	0,3
Druge proizvod. dejav.	1,5	1,4

3.3. Ustvarjanje in razporejanje dohodka

Z boljšim in racionalnejšim gospodarjenjem ter varčevanjem bomo dosegli počasnejšo rast porabljenih sredstev od rasti celotnega prihodka. Zaradi zastarelosti strojne opreme ter velikih potreb po modernizaciji in tehnološki posodbitvi mora amortizacija povečati svojo udeležbo v bruto dohodku od 10,7 leta 1985 na 11,4 v letu 1990.

Z uresničitvijo teh ciljev bomo lahko v občini dosegli 3,6% povprečno letno rast dohodka.

Pri razporejanju dohodka moramo poleg izboljševanja materialne osnove dela uresničevati tudi predvidene rasti realnih osebnih dohodkov ter sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb. Zaradi tega se morajo zmanjšati ostale obveznosti iz dohodka tako; da bo gospodarstvo lahko povečalo delež čistega dohodka v razporejenem dohodku od 68,4 % na 69,4 % oz. v petih letih za 1 strukturno točko.

Obseg sredstev, ki ga OZD in delovne skupnosti izločajo iz čistega dohodka za stanovanjsko gradnjo bo ohranil realno raven iz leta 1985.

Glede na globalne usmeritve razvoja bo v letih 1985—1990 v združenem delu gospodarstva dosežena delitev dohodka:

	1985 (novi obrač. sistem)	1990	Skupaj	Povprečna letna rast 1986—1990	Struktura v %	
					1985	1990
Bruto dohodek	26.118.020	31.511.168	146.253.486	3,8		
Amortizacija skupaj	2.809.090	3.581.590	16.398.095	5,0		
Doseženi dohodek	23.308.930	27.929.578	129.752.188	3,6		
Izguba	700.000	644.000	3.295.517	-2,0		
Razporejeni dohodek	24.008.930	28.573.578	133.252.811	3,5	100	100
Obveznosti iz dohodka	7.587.568	8.756.053	41.237.235	2,8	31,6	30,6
prispevki iz dohodka:						
— za skupno porabo	2.024.762	2.466.160	11.525.435	4,0	8,4	8,6
— davki iz dohodka	160.519	160.519	802.595	0	0,7	0,6
— za obresti za osn. sr.	2.127.648	2.603.137	11.634.314	4,1	8,9	9,1
— drugo	3.274.639	3.526.237	17.274.891	1,5	13,6	12,3
Razporejeni čisti doh.	16.421.362	19.817.525	92.015.576	3,8	68,4	69,4
BOD	11.000.695	13.145.831	61.185.235	3,6	45,8	46
— NOD	8.153.929	9.564.372	44.854.583	3,2	33,9	33,5
— prisp. za SIS druž. dej.	1.282.461	1.547.931	7.181.417	3,8	5,3	5,5
— prisp. za SPIZ	1.373.052	1.804.598	8.084.600	5,5	5,7	6,3
— davki in prispevki iz osebnih dohodkov	191.253	228.930	1.064.635	3,6	0,8	0,8
Skupna por. v TOZD	543.621	650.171	3.026.137	3,6	2,3	2,3
Sred. TOZD za stan. gr.	390.909	390.909	1.954.545	0	1,6	1,4
Akumulacija	4.486.137	5.630.614	25.849.659	4,7	18,7	19,7
Sredst. za reproduk.	7.295.227	9.212.204	42.247.754	4,8	30,4	32,3

— v 000 din
— v cenah 1985

Načrtovana delitev dohodka bo omogočila združenemu delu gospodarstva, da v srednjeročnem obdobju oblikuje sredstva amortizacije skupno v višini 16.398 milij. din, akumulacije 25.849 milij. din in sredstva za reprodukcijo v višini 42.248 milij. din. Njihova rast močno presega planirano rast dohodka in se bo gibala 4,7% do 5% povprečno letno.

Del sredstev za reprodukcijo bo združeno delo namenilo za skupne naložbe, druge dolgoročne plasmaje in kreditiranje prodaje v druge SR in SAP, za obveznosti do gospodarstva manj razvitih SR in SAP Kosovo, za finančno sanacijo izgub ter za pokrivanje tečajnih razlik tako, da bo za investicije v osnovna in obratna sredstva gospodarstvu ostalo le okoli 84% oblikovanih sredstev za reprodukcijo.

V okviru vseh razpoložljivih sredstev bomo v občini za naložbe v gospodarstvo namenili 36.292 milij. din in v negospodarstvo 12.097 milij. din, od tega za stanovanjsko izgradnjo 9504 milij. din in za vlaganje v družbene dejavnosti 2593 milij. din. V strukturi financiranja se bo povečal delež lastnih in združenih sredstev ter zmanjšal delež kreditov.

3.4. Oblikovanje sredstev za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb

V skladu z doseženo rastjo kvalitetnih kazalcev gospodarjenja se bodo lahko, ob 3,6% letni rasti dohodka, sredstva za čiste osebne dohodke povečevala v globalu po 3,2% letni stopnji. Realizacija predvidene 2% rasti zaposlovanja bo dopuščala 1,2% letno rast realnih osebnih dohodkov na zaposlenega.

S predvideno rastjo osebnih dohodkov ter načrtovano stanovanjsko gradnjo in razvoj družbenih dejavnosti lahko pričakujemo, da bo življenjski standard prebivalcev približno enak ravni iz leta 1980.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb oblikovana s svobodno menjavo dela na nivoju občine bodo v petletnem obdobju naraščala po povprečni stopnji 3,8% letno.

Rast sredstev po posameznih samoupravnih interesnih skupnostih bo različna glede na dogovorjeno prioriteto in nove obveznosti.

Za potrebe družbenih dejavnosti bo leta 1990 namenjeno 5,054 milij. din, kar je za 20,5% več kot leta 1985 oz. skupno v petih letih 18.617 milij. din.

Oblikovana sredstva skupne porabe bodo omogočila uskladitev ravni osebnih dohodkov delavcev v družbenih dejavnostih z gospodarstvom ter zagotovila enostavno reprodukcijo s povečanjem sredstev amortizacije.

Sredstva za splošno porabo bodo skladno z rastjo dohodka gospodarstva.

V letih 1986—1990 bo za splošne družbene potrebe v občini namenjen naslednji obseg sredstev:

1985	1990	Skupaj 1986—1990
528.238	630.417	2.940.505

— v 000 din

Predvideno 3,6% letno povečanje bo splošni porabi zagotavljalo sredstva za izvajanje zakonskih obveznosti, za posodobitev upravnih postopkov, kvalitetnejše funkcioniranje organov družbenopolitične skupnosti in za uskladitev osebnih dohodkov delavcev v upravnih organih z osebnimi dohodki delavcev v gospodarstvu.

4. DEMOGRAFSKA GIBANJA

Projekcija prebivalstva občine Murska Sobota upošteva dosedanje trende ob predpostavki zmanjševanja negativnega migracijskega salda.

Glede na vedno opaznejšo stacionarno fazo razvoja prebivalstva ter trenda izboljševanja pogojev življenja in dela se bo v občini število prebivalstva v obdobju 1981—1991 povečalo za 1,3% ali od 64.299 leta 1981 na 65.160 v letu 1991.

V naslednjih letih pričakujemo v občini določene spremembe v starostni strukturi prebivalstva. Veliki migracijski trendi iz preteklosti so ustavljeni tako, da se bo delež mlajšega prebivalstva v strukturi postopoma povečeval.

Leta 1991 bo število in starostna struktura prebivalstva občine predvidoma naslednja:

	Št. preb.		Struktura v %		1981
	1991	1981	1991	1981	
— do 14 let	13.966	14.661	21,7	22,5	
— 15—64 let	41.342	42.354	64,2	65,0	
— nad 65 let	8.828	8.145	13,7	12,5	

V obdobju od leta 1981 do leta 1991 se v strukturi delovno sposobnega prebivalstva predvidevajo naslednje spremembe:

	1981		1991		1981
	%		%		
Delovno sposobno prebiv. 15—64	40,640	—	41,634	—	102,5
delovno sposobno preb. vključ. v aktivno delo	37,353	100	38,118	100	102,1
skupaj zaposl.	18,093	48,4	21,713	57,0	120,9
aktivni v kmet.	15,117	40,6	12,533	32,9	82,9
nezaposleni	801	2,1	1.362	3,5	170,0
zaposleni v tuj.	3,347	8,9	2,510	6,6	85,0

V kategoriji delovno sposobno prebivalstvo se nahaja prebivalstvo staro od 15—64 let starosti brez invalidov, v kategoriji delovno sposobno prebivalstvo vključeno v aktivno delo pa je vključeno prebivalstvo staro 15—64 let brez prebivalcev s starostno pokojnino, stari od 15—64 let, gospodinje, dijaki in študenti. Projekcije so narejene z ozirom na gibanje posameznih skupin prebivalstva v preteklosti ob upoštevanju nekaterih na novo nastalih gibanj.

Iz projekcije je razvidno, da bo delež delovno sposobnih prebivalcev vključenih v aktivno delo v skupnem številu prebivalcev občine ob koncu načrtovanega obdobja enak kot ob popisu 1981. V obravnavanem desetletnem obdobju se bo število zaposlenih povečevalo povprečno letno za 2%, medtem ko bo nezaposlenost ob koncu srednjeročnega obdobja približno enaka sedanjemu obsegu. Trend upadanja je prisoten pri postavkah aktivni v kmetijstvu ter zaposleni na tujem. Zaposlenost se bo v kmetijstvu zmanjševala za 1,8% povprečno letno, prav tako ocenjujemo, da se bo celotno kmečko prebivalstvo zaradi nadaljevanja procesa deagrarizacije v skupnem številu prebivalstva občine zmanjšalo od 37% leta 1981 na okoli 34% 1990.

5. KADROVSKA POLITIKA IN ZAPOSLOVANJE

V občini bomo v naslednjem petletnem obdobju s produktivnim zaposlovanjem dosegli v globalu 2 % povprečno letno rast zaposlenosti. V tem okviru se bo v združenem delu zaposlenost povečevala na leto za okoli 2 %, v samostojnem osebnem delu pa za okoli 4 %.

Z uresničevanjem vseh zastavljenih ciljev iz tega plana bomo v naslednjih petih letih na novo zaposlili okoli 2.114 delavcev, od tega v združenem delu okoli 1936 delavcev. Skupno število vseh zaposlenih v združenem in samostojnem osebnem delu bo konec tega planškega obdobja znašalo predvidoma 22.051 oseb.

Število in struktura zaposlenih v letih 1986—1990 bo v občini Murska Sobota naslednja:

	Ocena 1990	Razlika 1990—85	Struktura v %		Povpr. letna rast 86—90
			1985	1990	
SKUPAJ	22.051	2.114	100	100	2
ZDRUŽENO DELO	21.043	1.936	95,8	95,4	1,9
Gospodarstvo	17.375	1.646	78,9	78,8	2
— industrija	9.400	1.081	41,7	42,6	2,5
— kmetijstvo	1.136	108	5,2	5,1	2,0
— gozdarstvo	197	12	0,9	0,9	1,3
— vodno gospodar.	155	4	0,8	0,7	0,5
— gradbeništvo	2.266	55	11,1	10,3	0,5
— promet in zveze	987	94	4,5	4,5	2,0
— trgovina	1.778	154	8,1	8,1	1,8
— gostinstvo in tur.	503	62	2,2	2,3	2,7
— obrt	393	63	1,7	1,8	3,5
— stanov. ko.dej.	153	7	0,7	0,7	1,0
— fin. tehn. in poslov. stor.	407	6	2,0	1,8	0,3
Negospodarstvo	3.668	290	16,9	16,6	1,7
— izobraz. in kult.	1.067	26	5,2	4,8	0,5
— zdrav., soc. varstvo	1.917	264	8,3	8,7	3
— DPO in skupnosti	684	—	3,4	3,1	0
SAMOSTOJ. OSEBNO DELO	1.008	178	4,2	4,6	4

Hitreje od povprečja v občini bomo zaposlovali v industriji kot celoti, predvsem v tistih panogah, ki povečujejo delež proizvodov višje stopnje predelave, so usmerjene v izvoz na konvertibilna prodročja ter zagotavljajo gospodarnejšo rabo prostora, energije in surovin. Nadpovprečne rasti bodo prisotne tudi v gostinstvu in turizmu ter drobnem gospodarstvu.

V negospodarstvu kot celoti bomo še nadalje težili za zmanjševanjem zaposlenosti ter k prestrukturiranju na osnovi racionalizacije dela in obstoječih programov.

V naslednjih petih letih bo izstopala zahteva oz. nuja po tekočem prilagajanju strokovne usposobljenosti delavcev zahtevam tehnično-tehnoloških in organizacijsko razvojnih sprememb, kar bo omogočalo večjo mobilnost delavcev.

V občini bomo omejevali delo preko polnega delovnega časa in pogodbeno delo ter na ta način poleg ostalih gospodarskih pogojev ustvarjali razmere za nove zaposlitve in zmanjševanje števila brezposelnih.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bomo morali v okviru kvalitetnejše kadrovske politike v občini dati poudarek predvsem: zaposlovanju pripravnikov, izboljševanju kvalifikacijske strukture zaposlenih, ter zmanjševanju števila brezposelnih, predvsem strokovno usposobljenih kadrov.

Vse OZD v občini bodo skrbele za produktivno zaposlovanje, kadrovsko štipendiranje ter zaposlovanje študentov in pripravnikov. V večji meri bo potrebno uresničevati načelo, da se 2/3 vseh dodatnih in nadomestnih zaposlitev kvalificiranih ter srednje, višje in visoko izobraženih kadrov pokrije s pripravniki.

Preko dodatnega izobraževanja zaposlenih, zlasti ob in iz dela ter zaposlovanjem izobraženih kadrov bo v vseh OZD občine nujno stalno izboljševati sestavo poslovodnih vodilnih ter tehnoloških kadrov.

V letih 1985—1990 bomo v občini predvidoma dosegli naslednjo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih:

	1985		1990		Povprečna letna rast 86—90
	število	strukt.	število	strukt.	
Vsi zaposleni	19.107	100	21.043	100	
— visoka izobrazba	630	3,3	778	3,7	4,3
— višja izobrazba	1.070	5,6	1.389	6,6	5,3
— srednja strok. izobr.	4.299	22,5	5.155	24,5	3,7
— in VKV	8.197				
— 3 letna srednja in KV	4.911	42,9	9.301	44,2	2,5
— PKV in NKV		25,7	4.420	21,0	-2,1

V okviru 2 % predvidene povprečne letne rasti zaposlenosti v občini bomo najbolj povečevali kadre z visoko, višjo in srednjo šolsko izobrazbo. Nekoliko nižjo stopnjo rasti predvidevamo pri kvalificiranih delavcih. V strukturi vseh zaposlenih bo občutno zmanjšan delež pol in nekvalificiranih delavcev in sicer iz 25,7 % leta 1985 na 21,0 % leta 1990.

V petih letih bo v občini potrebno tudi zaustaviti stalni trend naraščanja iskalcev zaposlitve, saj znaša delež brezposelnih v skupnem številu vseh zaposlenih občine 6,5 %, kar je bistveno več od republiškega povprečja 1,7 %. V letu 1985 je iskalo zaposlitev že preko 1300 oseb. V strukturi brezposelnih sicer prevladujejo iskalci dela brez kvalifikacij, opazno pa je naraščanje deleža iskalcev zaposlitve s srednjo, višjo in visoko šolsko izobrazbo. Zaradi predvidene relativno nizke rasti zaposlovanja, se tudi v letu 1990 ne bo bistveno zmanjšalo število iskalcev zaposlitve, in se bo v strukturi vseh zaposlenih delež brezposelnih zmanjšal na 6,2 %.

6. EKONOMSKI ODNOSI S Tujino

Na področju ekonomskih odnosov s tujino bo potrebno pospešeno nadaljevati s povečanjem izvoza in ustvarjanjem materialnih in drugih pogojev za celovitejšo vključevanje v mednarodno delitev dela. Z doseganjem predvidene gospodarske rasti v občini bo nujno doseči 7,8 % letno realno rast celotnega izvoza blaga in storitev, oz. 8 % rast izvoza blaga in storitev na konvertibilno področje. Celotna vrednost izvoza blaga in storitev se bo tako povečala od okoli 8 milijard din v letu 1985 na okoli 11,5 milijard din v letu 1990.

Pomemben delež k izvozu občine bodo prispevale OZD s področja tekstilne in živilsko-predelovalne industrije, v izvoz blaga pa se bodo vključevale tudi ostale organizacije, predvsem grafične, lesne in kovinsko-predelovalne industrije. Gradbene in turistične organizacije bodo z izvozom storitev prispevale k večjemu deviznemu prilivu občine. Zaradi primerjalnih prednosti zlasti naravnih danosti občine bodo morale turistične organizacije še bolj izkoristiti možnost za povečanje izvoza storitev.

V skladu z opredeljeno politiko sodelovanja s sosednjimi državami bomo krepili medsebojno blagovno menjavo in razširili obseg menjave v okviru sejemskih sporazumov. Pospeševali bomo višje oblike gospodarskega sodelovanja in še posebej skupna vlaganja na obeh straneh obmejnega območja.

Večjo izvozno usmerjenost na konvertibilna tržišča bodo banke vzpodbujale s prednostnim kreditiranjem izvoza in priprave na izvoz ter izvajanje programov obmejnega gospodarskega sodelovanja.

V naslednjih petih letih bomo v občini povečali uvoz blaga za 27,5 % oz. povprečno letno za 5 %. Pokritost se bo povečala. Za doseganje trajne izvozne usmerjenosti gospodarstva občine bomo morali v strukturi uvoza blaga povečati delež opreme.

7. RAZVOJ GOSPODARSTVA

7.1. PRESTRUKTURIRANJE IN TEHNOLOŠKI RAZVOJ

V naslednjem srednjeročnem obdobju bomo s ciljem spreminjanja gospodarske strukture v občini povečevali delež proizvodnje izdelkov in storitev, ki dolgoročneje omogočajo ustvarjanje višjega dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva ter večje in učinkovitejše vključevanje v mednarodno menjavo.

OZD gospodarstva v občini bodo usmerjale svoj razvoj v razvojno intenzivne programe, kjer se bodo lahko koristile potencialne prednosti znanja, visokokvalificiranega dela in množično inventivne dejavnosti.

Vse bolj bodo prisotne potrebe po iniciativnosti in prilagodljivosti v povezovanju organizacij združenega dela znotraj občine in izven ter stalno usklajevanje interesov tehnološko in poslovno povezanih nosilcev odločitev.

Posebno pozornost bo treba posvetiti hitrejšemu razvoju informatike in pospešiti njeno uvajanje v proizvodne in poslovne procese.

V občini bo potrebno dati več poudarka razvoju maloserijske proizvodnje ter drobnemu gospodarstvu, ki mora prevzeti del programov industrije.

Osnovna usmeritev prestrukturiranja gospodarstva bo zahtevala intenzivnejšo kadrovsko obnovo in izboljšanje kvalifikacijsko-izobrazbene strukture delavcev. V tem bo nujno dati večji poudarek tudi delu raziskovalne skupnosti, ki bo poleg aktivnega vključevanja v izdelave sofinancirala raziskave za nove projekte.

V naslednjem petletnem obdobju bo potrebno bolj kot doslej posvečati pozornost dosledni selekciji načrtovanih investicij.

V pogojih omejenih razpoložljivih sredstev za gospodarska vlaganja, dotrajanosti ter zastarelosti opreme v nekaterih gospodarskih panogah bomo vlagali zlasti v zamenjavo, rekonstrukcijo in modernizacijo opreme, s ciljem tehnološkega posodabljanja in mehanizacije proizvodnih procesov.

7.2. INDUSTRIJA

V industriji si bomo prizadevali, da dvignemo kvaliteto in intenziteto gospodarjenja ter dosežemo tehnološke spremembe v strukturi

industrijskih dejavnosti. Na ta način bo v naslednjem planskem obdobju možno v industriji doseči 3,4%—4% povprečno letno rast proizvodnje. Glede na predvideno proizvodnjo ter 2,5% povprečno letno rast zaposlenosti se bo družbeni proizvod industrije povečeval hitreje od povprečja v gospodarstvu občine. Letno bo porasel za 4,1% in povečal delež v strukturi družbenega proizvoda iz 42,3% v letu 1985 na 42,9% v letu 1990.

V naslednjih petih letih bodo osnovne usmeritve oziroma cilji razvoja po posameznih panogah oz. OZD v občini naslednji:

Mesna industrija bo investirala v modernizacijo proizvodnje mesa in mesnih izdelkov, predelavo klavnih odpadkov ter energetiko in prodajno mrežo. V okviru proizvodnega programa bo povečala obseg klanja v skladu z rastjo odkupa živine ter izboljševala obdelavo svežega mesa. V strukturi proizvodnje bo povečan delež izdelkov z višjo stopnjo predelave z izdelki polgotove hrane itd. V naslednjih petih letih bo v Mesni industriji dan velik poudarek načrtnemu vključevanju v mednarodno menjavo preko višjih oblik sodelovanja.

Agromerker se bo v večji meri usmeril v izvoz, zlasti na podlagi določenih programov predelave perutninskega mesa v izdelke z višjo stopnjo predelave. Proizvodnjo perutninskega mesa bo v petletnem obdobju s polno zasedenostjo kapacitet povečeval za 5,2% letno, tako da bodo v letu 1990 proizvedli že 7680 ton mesa. Proti koncu srednjeročnega obdobja bodo pristopili k razširitvi hladilnice.

Tovarna mlečnega prahu bo v petih letih povečala odkup mleka za 16% oz. od 36.500.000 l leta 1985 na 42.300.000 litrov leta 1990. Predelavo mleka bodo na podlagi odkupa viška mleka iz drugih območij v SR Sloveniji povečali za 37% in dosegli dnevno zmogljivost mlekarskega obrata 160.000 l mleka v letu 1990. Vlaganja bodo usmerjena predvsem v izgradnjo nove sušilnice mleka ter v modernizacijo opreme in transportnih sredstev. Okrepili bodo tudi prizadevanja za uvedbo nekaterih novih programov, predvsem za širitev asortimana izdelkov na osnovi dehidracije.

V INTES TOZD Mlinopek bodo povečevali proizvodnjo mlevskih izdelkov povprečno letno za 5%, pekarskih izdelkov za 2% ter dali prioriteto proizvodnji slaščičarskih izdelkov, ki bo naraščala po stopnji 6% letno. Vlagali bodo v modernizacijo obstoječe opreme, uvajali računalniško obdelavo podatkov ter pristopili k izgradnji žitnega silosa.

V MURI kot nosilcu tekstilno konfekcijske industrije v občini bo dan osnovni poudarek tehnološkemu razvoju na podlagi koncentracije znanja ter pospešenim izvoznim prizadevanjem. V ta namen bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju pristopili k ustanavljanju posebnega projektnega tima, ki bo obvladoval prodajo znanja in kreacije na tuje, tekoče spremljal razvoj tehnologije in skrbel za prenos te tehnologije v lastno proizvodnjo. V proizvodnji bo prišlo do strukturnih sprememb, s tem, da bo ostal fizični obseg na sedanjem nivoju ob zmanjševanju serij in diverzifikacije kolekcij ter dvigu njihove modnosti in kvalitete. Temu ustrezno bo zaposlenost ostala na sedanjem nivoju, zaposlovali bodo le visoko in višje izobražene in strokovno usposobljene kadre. Poudarek bodo dali tudi študentski politiki, vzpodbujanju študija ob in iz dela ter večjemu delu s pripravniki.

Investicije Mure bodo usmerjene v posodobitev strojne opreme z nabavo računalnikov, racionalizacijo energetskih sistemov s plinifikacijo in razvoj informacijskega sistema. Ob pogojih, da bodo novi proizvodni programi v občini in Pomurju zagotavljali maksimalno izvozno usmerjenost, dohodkovno uspešnost in zaposlenost visoko strokovno usposobljenih delavcev, bo MURA v naslednjem planskem obdobju vložila v druge OZD okoli 1,5 milijard sredstev ter s sovlagatelji združila dodatnih 0,5 milijard din.

RAŠICA TOZD Beltinka bo z več vložnega dela, zmanjševanjem stroškov proizvodnje ter povečani kvaliteto proizvodov dosegala v naslednjih petih letih povprečno 3% letno rast produktivnosti, ob 1% stopnji zaposlovanja. V strukturi proizvodnega programa bo izvršena sprememba, z zmanjšanjem obsega baby programa in povečanjem deleža pletenin. Vlaganja bodo še nadalje potekala v smeri nabave visokoproduktivne strojne opreme, pridobitve proizvodnih prostorov ter uskladitve proizvodnih kapacitet.

Tudi investicije TEKSTILA TOZD Pletilstva Prosenjakovci bodo usmerjene v posodobitev strojne opreme, tehnološko modernizacijo proizvodnje ter širitev proizvodnih prostorov obrata v Križevcih. V proizvodnji bo dan poudarek zlasti programom otroške športne trikože, ter predelavi tekstilnih sekundarnih surovin in preje.

DO PANONIJA bo v strukturi proizvodnega programa izvedla določene spremembe. Opustila bo del programa kmetijske mehanizacije ter pristopila k proizvodnji specialnih strojev za potrebe industrije. V povezavi z Železarno Ravne bo prevzela določene tržno in dohodkovno interesantne programe.

Kot osnovo za uvedbo novega programa toplotnega preoblikovanja in litja kovin v TOZD BLISK bo delovna organizacija zgradila in opremlila livarno. Proizvodni program TOZD-a Kmetijska mehanizacija bo še nadalje zajemal stroje za popolno obdelavo tal, škropilnic in sejnalno tehniko ter spravila in transport kmetijskih pridelkov. V planskem obdobju pa bo razvijala sodobnejše, kvalitetnejše, tehnološko zahtevnejše in izvozno usmerjene izdelke.

DO AGROSERVIS bo razvijal kovinsko-predelovalno industrijo

s širitvijo proizvodnje kabin in prenosom drugih programov tovarne avtomobilov TAM.

SCT TOZD Mehanični obrati, obrat Murska Sobota bo v petih letih povečal proizvodnjo transportnih trakov in filtrov za zaščito okolja predvidoma za 20% ter vlagal v izgradnjo lakirnice in peskarne.

LIV TOZD Oprema in orodje Rogaševci bo že na začetku planskega obdobja preusmerila svojo osnovno dejavnost s področja kovinske-predelave na strojegradnjo. Vlagali bodo v visoko in višje izobražene kadre, opuščali zaposlovanje nekvalificirane delovne sile ter nabavili visokoproduktivne numerično-upravljanje stroje. Okrepili bodo prizadevanja za hitrejšo vključevanje v mednarodno menjavo in na tuje plasirali okoli 15—20% proizvodnega programa.

DO PLATANA bo v planskem obdobju povečevala proizvodnjo povprečno letno za 2,3%. Prizadevala si bo za večjo izkoriščenost proizvodnih kapacitet, boljše izbrabo domačih surovin ter preusmerila del proizvodnje v nove proizvodne programe iz masivnega lesa. Za posodobitev strojne opreme bo koristila združena sredstva in sovlaganje tujih partnerjev. DO predvideva aktivnejša vključevanja v izvoz z 14% povprečno letno rastjo. S ciljem ekonomske krepitve bo izvedla reorganizacija delovne organizacije.

ZGEP Pomurski tisk bo v planskem obdobju povečeval proizvodnjo v TOZD Kartonaža za 5,4% povprečno letno, v TOZD Tiskarna 2,2% in izraziteje v TOZD-u EURECO, kjer bo proizvodnja naraščala za 10,1% letno. Nabavljali bodo novo strojno opremo za modernizacijo proizvodnje ter uvajali računalniško obdelavo podatkov. V TOZD-u Kartonaža bodo uvedli nov proizvodni program izdelave embalaže za sadje. V celotni organizaciji si bodo prizadevali za širitev regijskega sodelovanja, zlasti s tujimi partnerji.

Tovarna dušika TOZD Proizvodnja kremenčevega peska bo v petletnem obdobju povečala proizvodnjo kremenčevih granulotov za 4,3% oz. na 121.000 ton v letu 1990.

Proizvodnja talnih mas se bo povečala od 2.700 ton leta 1985 na 4.200 ton leta 1990 oz. povprečno letno za 9,2%, ter proizvodnja hidrotresnih mas za 12,7% letno oz. na 1200 ton v letu 1990. Pogoje za takšno povečanje proizvodnje mas bodo zagotovili z modernizacijo obstoječe in nabavo nove opreme ter uvedbo novih programov z višjo stopnjo predelave. Za potrebe pridobivanja in predelave kremenčevega peska bodo odprli površinski kop v Kušanovcih.

7.3. KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

7.3.1. Kmetijstvo

Z večjo izkoriščenostjo proizvodnih zmogljivosti, racionalizacijo proizvodnje in večjo uporabo sodobnih agrotehničnih ukrepov bo v letih 1986—1990 v občini možno doseči 4% poprečno letno rast kmetijske proizvodnje.

Načrtovano rast bomo lahko realizirali z intenziviranjem poljedelstva, obnovo in boljšo oskrbo travnikov, nadaljnjim izvajanjem investicij in melioracije, komasacije in namakanjem, večjim hektarskim pridelkom ter večjo uporabo znanja in aktivnejšim delovanjem pospeševalne službe.

Osnovni poudarek bo še vedno dan rastlinski proizvodnji, ki jo bo dopolnjevala živinoreja z nadaljnjim razvojem na doma pridelani krmi in širitvijo kapacitet v zasebni kmetijski proizvodnji.

S povečano rabo umetnih gnojil, boljšim sortnim izborom ter učinkovito zaščito rastlin pred boleznimi in škodljivci bomo izboljšali hektarske donose, zlasti v zasebni proizvodnji in sicer pri pšenici za 3% poprečno letno, rži 5,5%, koruzi za zrno 2,7% in za silažo za 2,3%, krompirju 4,8% in sladkorni pesi za 2,1% na leto.

Tako povečanje hektarskih pridelkov bo omogočilo naslednji obseg proizvodnje:

	KG Rakičan		KZ Panonka		Skupaj	
	1985	1990	1985	1990	1985	1990
pšenica	4.567	5.225	27.700	30.000	32.267	35.225
rž	—	—	3.650	4.500	3.650	4.500
koruza za zrno	11.706	14.986	43.100	55.000	54.806	69.986
silazna koruza	10.050	18.000	—	—	10.050	18.000
sladkorna pesa	19.069	22.000	26.000	32.000	45.069	54.000

V petih letih se bo proizvodnja poljščin povečala pri pšenici za 9%, koruzi za letno 28% in sladkorni pesi za 20%.

Od načrtovanja obsega proizvodnje bo prodana celotna proizvodnja sladkorne pese in pri KG Rakičanu pšenica. Samostojni kmetijski proizvajalci organizirani v KZ Panonka bodo predvidoma realizirali naslednjo tržno proizvodnjo:

	1985	1990
pšenica ton	8.500	9.000
koruza ton	—	2.300
krompir ton	7.500	8.000
vrtnine ton	2.000	3.500

Razen omenjene rastlinske proizvodnje se bo v občini razvijalo sadjarstvo in vinogradništvo.

S povečanjem površin pod nasadi in obnovo sadovnjakov bo imela KZ Panonka leta 1990 skupno 250 ha sadovnjakov. Na teh površinah bo dosegla naslednji obseg proizvodnje sadja za prodajo:

	1985	1990	Poprečna letna rast 1986—1990	v %
jabolka — ton	1.600	4.000		20,1
višnje — ton	320	910		23,2
ribez — ton	75	120		9,9
lešnik — ton	12	40		27,2
breskve — ton	—	60		—
razne sadike — kom	60.000	90.000		8,4

KG Rakičan ne bo širil površine pod sadovnjaki temveč le vinograde od sedanjih 23 ha na 28 ha leta 1990, tako, da bo s tem povečal proizvodnjo grozdja od 138 ton na 168 ton ali poprečno letno za 4,1 %. V petih letih bodo obnovili 15 ha vinogradov in 4 ha sadovnjakov.

Pomemben delež v kmetijski proizvodnji bo še naprej imela živinoreja, ki uspešno dopolnjuje proizvodnjo v nižinskih predelih in predstavlja glavni vir dohodka kmečkim gospodarstvom na Goričkem.

V srednjeročnem obdobju 1986—1990 bo v živinoreji doseženo naslednje povečanje proizvodnje:

	KG Rakičan		KZ Panonka		Skupaj	
	1985	1990	1985	1990	1985	1990
klavna goveda v kom	3.400	5.000	8.300	9.000	11.700	14.000
klavni prašiči v kom	75.000	80.000	25.000	40.000	100.000	120.000
mleka v 000 l	349	900	29.600	33.500	29.949	34.400

Poprečno letno se bo skupna proizvodnja povečala pri klavnem govedu za 3,6 %, prašičih 3,7 % in pri mleku za 2,8 %.

Večja živinorejska proizvodnja bo zahtevala tudi povečano skrb veterinarske službe za preventivno zdravstveno varstvo živali. Živinorejsko-veterinarski zavod in pospeševalna služba KZ Panonke bosta poskrbeli za tako vzrejo in selekcijo, ki bo omogočala večjo prirajo mesa, izboljšala mlečnost krav in zagotavljala možnosti za hitrejši izvoz.

Organizirana perutninska proizvodnja se bo v petletnem obdobju povečala skupno za 25 % oz. 5 % poprečno letno. Tako povečanje proizvodnje bo možno doseči s spremembo tehnologije pitanja in aktiviranjem novih kapacitet, predvsem v zasebnem sektorju, pri čemer bi naj letno vključili 3 nove kooperante s kapaciteto 13.500 kom brojlerjev v turnusu. Skupna proizvodnja brojlerjev se bo predvidoma povečala od 4.743.000 kom v letu 1985 na 5.912.000 kom ob koncu srednjeročnega obdobja ali poprečno letno po stopnji 4,6 %.

Proizvodnja valilnih jajc se bo povečala od 4.062.000 kom na 4.200.000 kom in konzumnih jajc od 443.000 kom na 460.000 kom leta 1990. Na tej osnovi bo možno v petih letih povečati proizvodnjo enodnevni piščancev od sedanjih 3.049.000 kom na 3.320.000 kom.

DO Agromerkur bo zgradila nov brojlerski objekt v Pečarovcih in razširila kapacitete v Puževcih. Zaradi večje usklajenosti posameznih faz proizvodnje bodo preuredili valilnico v Puconcih in povečali proizvodnjo valilnih jajc.

V srednjeročnem obdobju bomo proučili možnosti in pristopili k intenzivni vzreji rib na za to primernih vodnih površinah.

Pri naložbah v kmetijstvo bo dana prednost nakupu zemljišč za družbeno in družbenoorganizirano proizvodnjo ter raznim posegom za izboljšanje kvalitete kmetijskih površin in racionalnejšo proizvodnjo.

KG Rakičan bo zgradil hleve za pitano govejo živino v Motvarjevcih in Lemerju ter reprocenter, KZ Panonka pa bo pristopila h gradnji hladilnice v Puconcih, zgradila skladišče za repromaterial ter zbirne centre za odkup žita v Salovcih, na Cankovi in v Prosenjakovcih. Kreditirali bodo tudi gradnjo hlevov in nakup plemenske živine na usmerjenih kmetijah.

V letih 1986—1990 bodo na kmetijskih površinah izvedeni naslednji posegi:

Hidromelioracije — osuševanje skupno 3420 ha površin na območjih:

— Lukaj potok	700 ha
— Ledava nad jezerom	500 ha
— Dolenski potok	150 ha
— Krka—Adrijanski potok	550 ha
— Peskovski potok	100 ha
— Mala Krka—Domanjševci	200 ha
— Kobiljski potok — Motvarjevci	350 ha
— Rukovnica	70 ha
— Lipnica—Filovci	350 ha
— Salamenci	250 ha

— Rakičan	100 ha
— Središče	100 ha

Hidromelioracije — namakanje skupno na 650 ha površin, in sicer:

— Rakičan pri bolnici	140 ha
— Rakičan Jelenšček	80 ha
— Motvarjevci	200 ha
— Petanjci—Tišina—Rupšinci	70 ha
— Mlinišče	30 ha
— Hodoš	100 ha
— Trajni nasadi	30 ha

Agromelioracije bodo izvršene na 3.919 ha na naslednjih površinah:

— KG Rakičan	19 ha
— Vaneča	340 ha
— Bakovci	620 ha
— Krog	500 ha
— Satahovci	240 ha
— Mala Krka—Domanjševci	400 ha
— Beltinci—Ižakovci—Melinci	600 ha
— Gančani—Ivanjci—Lipovci—Bratonci—Dokležovje	1200 ha

Kompirano bo skupno 16.000 ha površin v naslednjih katasterskih občinah:

— Trdkova, Matjaševci, Kuzma, Dolič, Dolnji in Gornji Slaveči, Motovilci	1300 ha
— Večeslavci, Serdica, ob Ledavi	1150 ha
— Markišavci, Nemčavci, Noršinci, Mlajtinci	2000 ha
— Dolenci, Hodoš	800 ha
— Čepinci, Markovci, Adrijanci, Šalovci, G. Petrovci	1850 ha
— Križevci, Domanjševci	1000 ha
— Prosenjakovci, Pordašinci, Motvarjevci	550 ha
— Bukovnica, Filovci, Moravci	600 ha
— Domajinci, Topolovci, Strukovci, Zerkovci, Beznovci, Cankova, Korovci	1800 ha
— Gančani, Ivanjci, Lipovci, Bratonci, Dokležovje	1950 ha
— Beltinci, Ižakovci, Melinci	1000 ha
— Tišina, Petanjci, M. Petrovci, Gederovci, Rankovci, Vanča vas, Tropovci, Gradišče, Satahovci	2000 ha

V kmetijstvu si bomo morali prizadevati za njegovo postopno prestrukturiranje in izboljšanje ekonomskega položaja kmetovalcev. To bo možno doseči z izboljšanjem agrarne strukture, povečanjem delovne storilnosti in znižanjem proizvodnih stroškov. Zagotoviti moramo večjo socialno varnost ter kljub načrtovani precejšnji deagrarnizaciji kmečkega prebivalstva preprečiti močan padec prebivalstva v gričevnatih, manj razvitih in obmejnih krajih in s tem slabšanje starostne strukture teh prebivalcev.

Hitrejšo rast proizvodnje hrane bomo zagotovili tudi z organiziranjem in povezovanjem vseh nosilcev v reproverigi od pridelave, predelave do prometa z boljšo delitvijo dela in večjim združevanjem sredstev. SOZD ABC POMURKA se mora v večji meri prizadevati za razvoj kmetijstva.

7.3.2. Gozdarstvo

V gozdarstvu bodo vsa prizadevanja usmerjena v povečanje stopnje intenzivnosti gospodarjenja z gozdovi, večja vlaganja in izboljšanje kakovosti gozdov z namenom ohranjati in krepiti proizvodnjo lesa.

Gozdno in lesno gospodarstvo M. Sobota bo s temeljnima organizacijama TOZD Gozdarstvo, ki gospodari z družbenimi gozdovi na območju občine M. Sobota, Lendava in Ljutomer ter TOK Gozdarstvo M. Sobota, ki izvaja gospodarjenje z gozdovi zasebnega sektorja na območju M. Sobote in Lendave, dosegel v obdobju 1986—1990 proizvodnjo poprečno letno 67.452 bruto m³ lesa, od tega 34.556 m³ iz družbenih in 32.896 m³ lesa iz zasebnih gozdov. V strukturi lesa odpade 33 % na iglavce in 67 % na listavce.

V obeh sektorjih lastništva bo poprečno letno posekan naslednji obseg lesa:

	družbeni sektor	zasebni sektor	posek v bruto m ³
skupaj	34.556	32.896	67.452
— iglavci	6.700	15.607	22.307
— listavci	27.856	17.289	45.145

Tak obseg sečnje bo omogočil obema temeljnima organizacijama DO Gozdno in lesno gospodarstvo blagovno proizvodnjo v višini 35.857 neto m³ lesa letno od tega 28.007 m³ iz družbenih in 7.850 m³ iz zasebnih gozdov. Na iglavce bo predvidoma odpadlo 34 % blagovne proizvodnje lesa.

Po posameznih sektorjih lastništva bo dosežena naslednja poprečna proizvodnja na leto:

	družbeni sektor	zasebni sektor	skupaj
Skupaj	28.007	7.850	35.857
— iglavci	5.423	6.620	12.043
— listavci	22.584	1.230	23.814

S hitrejšo rastjo proizvodnje jamskega lesa in večjim padcem proizvodnje drv v družbenem sektorju se bo spremenila struktura proizvodnje.

V letu 1990 bo v blagovni proizvodnji izkazana naslednja struktura gozdnih sortimentov:

	družbeni sektor	zasebni sektor	— v %
— hlođovina	33,8	17,3	
— jamski les	7,9	5,7	
— celuloza	6,0	60,3	
— ostali tehnični les	20,6	12,1	
— drva	31,7	4,6	

V intenzivno gospodarjenje z gozdovi bo potrebno v večji meri vključevati tudi zasebni sektor.

Z gozdno gojitvenimi deli bo v obdobju 1986—1990 na obravnavanem območju v okviru enostavne reprodukcije obnovljeno skupno 380 ha gozdov ali poprečno 76 ha na leto, ter izvedena nega 2245 ha gozdov oz. poprečno 449 ha letno. Investicije v razširjeno gozdno biološko reprodukcijo bodo usmerjene v melioracije 580 ha površin gozdov in nove nasade na površini 220 ha.

DO Gozdno in lesno gospodarstvo bo dokončala rekonstrukcijo žage in zgradila skladišče v Mačkovicah.

GLG TOZD Fazan bo v petih letih povečal vzrejo divjadi za 18 %, v tem hitreje vzrejo fazana. Odstrel divjadi bo ostal predvidoma pri jelenjadi, srnah, divjih prašičih, zajcih in racah na nivoju iz leta 1985, odstrel fazanov in jerebic pa se bo povečal za 7—8 %.

Gojitveno lovišče KOMPAS G. Petrovci bo povečalo vzrejo fazanov od sedanjih 60.000 na 80.000 kom leta 1990 in vzrejo jerebic od 500 na 4000 kom letno. Na novo bo uvedena vzreja rac z letno proizvodnjo od 5000 do 10.000 kom.

Odstrel divjih prašičev bodo intenzivirali med tem, ko bi naj ostal obseg odstrela ostale divjadi na nivoju iz leta 1985.

Investicije bodo usmerjene v obnovo in razširitev prostorov za vzrejo fazanov in jerebic ter nakup nove opreme za valilnico. Skupno s KZ Panonko bodo zgradili obore za umetno vzrejo damjakov. Površino fazanerije bodo povečali za 20 ha ter na površini 20 ha uredili remize in vetrobrane pasove. V sodelovanju s KZ Panonko bodo pristopili tudi k izgradnji umetnega jezera, kjer bodo začeli s polintenzivno vzrejo rib. Načrtujejo tudi ureditev manjšega jezera pri Dolancih.

V obdobju 1986—1990 v občini Murska Sobotna ni predvideno povečanje gozdnih površin. Izhajajoč iz tega bo do leta 1990 bilanca gozdnih površin naslednja:

Vrsta zemljišče	družbeno	zasebno	skupaj
— gozdno obraslo	3.515	16.412	19.927
— plantaže	51	—	51
— negozdno	76	136	212
SKUPAJ:	3.642	16.548	20.190

Družbeno gospodarske kategorije

	družbeno	zasebno	skupaj
— lesno proizvodni	3.505	16.412	19.917
— posebni pomen	10	—	10
SKUPAJ:	3.515	16.412	19.927

V občini Murska Sobotna je gozdnatost močno pod republiškim povprečjem, ki znaša 50 % zaradi tega se ne smejo dovoliti kakršnikoli neplanski posegi v gozdni prostor. Posebno to velja za gozdna zemljišča znotraj kmetijskih kompleksov oz. gozdne robove, ki so pomembni protiveterni pasovi in življenjski prostor male divjadi.

7.4. GRADBENIŠTVO

Do leta 1990 bo rast ustvarjenega družbenega proizvoda v gradbeništvu počasnejša od rasti celotnega družbenega proizvoda občine. V letu 1990 bo znašal delež gradbene dejavnosti v strukturi družbenega proizvoda le 6 %, medtem ko je bil v letu 1980 še 11,6 %. Problem presežka gradbenih kapacitet v občini bomo reševali s počasnejšo rastjo zaposlenih v panogi in s preusmerjanjem dela kapacitet v druge dejavnosti. Število zaposlenih v gradbeništvu bo raslo povprečno letno za 0,5 %, tako da bo ob koncu srednjeročnega obdobja v tej panogi zaposlenih okoli 2.266 delavcev, oziroma 10,3 % vseh zaposlenih v občini.

Zaostreni pogoji gospodarjenja bodo zahtevali nadaljnje posodabljanje in racionalizacijo postopkov gradnje, boljšo organizacijo dela ter večjo produktivnost in kakovost dela.

Gradbene organizacije v občini bodo svoj dinamičnejši razvoj

gradile na podlagi strokovno usposobljenih delavcev, učinkovitejših organizacijskih oblik in boljše opremljenosti ter zlasti uspešnejšem prodoru na tuja tržišča.

Nosilec gradbene dejavnosti v občini DO Gradbeništvo Pomurje bo v naslednjem srednjeročnem obdobju ohranjal fizični obseg proizvodnje na sedanjem nivoju. Zmanjševal bo klasično gradnjo in proizvodnjo konstrukcij ter proizvodnjo usmeril v večji meri v izdelke betonske galanterije na podlagi investiranja v zaokrožitev betonske proizvodnje v obratu v Lipovcih. Organizacija bo z večjo usmerjenostjo na tuja tržišča ustvarila 15 % celotne realizacije z izvozom.

Med gradbenimi organizacijami v občini bo v naslednjem planskem razdobju prihajalo do večjega sodelovanja in povezovanja, kar bo omogočalo izvajanje visokogradnj na zahtevnejših terenih, vključevanje v gradnjo elektrarn na reki Muri, kompleksnejšo ponudbo del v tujini ter večji delež organizirane individualne gradnje, pospeševanje prenovitvenih in vzdrževalnih del na stanovanjskem fondu ter razna skupna dela pri sanaciji in dograjevanju proizvodnih objektov.

7.5. TRGOVINA

S ciljem zagotoviti boljšo oskrbo gospodarstva in prebivalstva bo trgovina v naslednjem petletnem obdobju povečala ustvarjen družbeni proizvod za 3,1 % ter v tem obdobju dodatno zaposlila okoli 154 oseb oziroma povprečno letno za 1,8 % več delavcev.

V občini bomo težili za racionalnejšo organizacijo notranje trgovine in zmanjševanje števila posrednikov, zagotavljali hitrejšo obračunje zalog in s tem racionalno vezavo sredstev ter zmanjševanje stroškov poslovanja. Poseben poudarek bo dan razvoju in krepitvi materialnega položaja trgovine na drobno, ki se ukvarja z osnovno preskrbo prebivalstva, še posebej podeželske trgovine.

Za izenačevanje družbenega standarda bomo v občini modernizirali obstoječe prodajne prostore in izgrajevali nove trgovine. S tem bomo zmanjševali razlike v prodajnem prostoru na prebivalca do drugih razvitejših občin. V ta namen bomo pospeševali tudi odpiranje zasebnih trgovin. Prav tako bomo s celovitejšo in pestrejšo ponudbo blaga ter uskladitvijo odpiralnega časa potrebam kupcev ustvarjali tudi večje možnosti za prodajo blaga tujim gostom.

V planskem obdobju bo potrebno okrepiti prizadevanja, da bodo tudi dislocirane trgovske poslovne enote dohodek ustvarjen na območju občine v večji meri vlagale v posodobitev prodajnega prostora in razvoj trgovine v občini. Organizacije združenega dela bodo pristopile k sledečim investicijam:

Potrošnik TOZD Veleprodaja bo zgradila novo skladišče za živila s hladilnimi napravami; TOZD Izbira bo zgradila prizidek k marketu v Cankovi in adaptirala prodajalne »Moda«; TOZD Merkur bo adaptiral in posodobil prodajalno na Tišini; TOZD Preskrba bo zgradila novi samopostrežni trgovini z bifejem na Tišini in Krogu, klasično prodajalno v Melincih ter adaptirala 6 prodajal v mestu in na podeželju.

Sobotna TOZD Komunala bo združila sredstva za izgradnjo skladiščnih prostorov in hladilnice za potrebe tržnice v Murski Soboti.

7.6. PROMET

Zaostajanje razvoja dejavnosti prometa in zvez za doseženo dinamiko gospodarskega razvoja občine narekujejo v naslednjem planskem obdobju njun pospešen razvoj, ki bo tej dejavnosti omogočal 5,8 % povprečno letno rast družbenega proizvoda, oziroma povečanje deleža prometa in zvez v strukturi družbenega proizvoda s 5 % leta 1985 na 5,5 % v letu 1990. Glede na težnjo po produktivnem zaposlovanju bo število zaposlenih v tej dejavnosti poraslo za okoli 2 % letno.

Do leta 1990 si bomo v občini prizadevali za čim hitrejšo oblikovanje funkcionalno enotnega in strukturno usklajenega prometnega sistema, ki bo zagotovil varen, hiter, kakovosten in učinkovit prevoz blaga in potnikov ter prenos informacij, znižali delež transportnih stroškov v ceni proizvodov, dosegli racionalno uporabo energije v prometu ter povečali družbeno rentabilnost prevozov.

V občini bomo glede na naravne in geografske pogoje nadaljevali z razvijanjem integralnega transporta, pretovorne, transportne in špedicijske dejavnosti ter v čim večji meri preusmerjali kosovni promet na železnico.

Za izboljšanje in prilagoditev voznih redov potrebam prebivalstva bo Certus TOZD Avtobusni promet Murska Sobotna povečal fizični obseg prevoženih kilometrov za povprečno 2,1 % letno tako, da bodo v letu 1990 z avtobusi prevozili 6.650.000 km. Za realizacijo takšnega cilja bo Certus zgradil II. fazo avtobusne postaje v Murski Soboti ter nabavil dodatnih 9 avtobusov. Za prevoze delavcev in dodatnih voženj ob konicah bodo uvedli nekaj novih krajših linij.

7.7. GOSTINSTVO IN TURIZEM

V gostinstvu in turizmu bo v naslednjem poletnem obdobju potrebno doseči kvaliteten premik ter ustvariti boljše razmere za celovitejšo zadovoljevanje turistično-gostinskih in rekreativnih potreb domačin in tujih gostov. Na ta način bo možno v dejavnosti gostinstva in turizma doseči 6,3 % povprečno letno rast družbenega proizvoda ter v združenem delu zaposliti okoli 62 delavcev oziroma povprečno letno za 2,7 %.

Za dosego teh ciljev bo potrebno v naslednjem planskem obdobju pristopiti k kvalitetnim naložbam ter v turistično ponudbo vključevati trgovino, drobno gospodarstvo, predvsem domačo in umetno obrt, družbene dejavnosti ter lov in ribolov.

Organizacije združenega dela turizma in gostinstva v občini bodo gradile razvoj na povečevanju števila tujih gostov, povečevanju izven penzijske potrošnje, dvigu kvalitete storitev ter večjem vlaganju v propagando in izobraževanje kadrov.

V Moravskih toplicah se bo v začetku 1987 leta vlagalo v povečanje kapacitet restavracije in fizioterapije ter v letu 1988 pristopilo k povečanju prenočitvenih kapacitet za 250 ležišč z vsemi spremljajočimi kapacitetami ostalih dejavnosti — gostinskimi, zdravstvenimi in kopalškimi.

V mestu Murska Sobota se bo v letu 1986 v stanovanjski soseski »Lendavska« pristopilo k izgradnji večnamenskega gostinskega lokala. Sredstva se bodo vlagala še v razširitev in obogatitev gostinske ponudbe v obstoječih lokalih in na novo izgrajenih manjših lokalih in sicer: v Murski Soboti na Titovi ulici, Kocljevi ulici, avtobusni postaji — jug, industrijski coni, in Markišavski ulici ter v Gornjih Petrovcih in ob Ledavskem jezeru.

KZ Panonka bo za pospeševanje razvoja kmečkega turizma kreditirala poslovanje in gradnjo tovrstnih zmogljivosti pri kmečkih gospodarstvih.

Gojitveno lovišče Fazan in Kompas bosta skrbela za nadaljnje povečevanje lovnega turizma, s širitvijo ponudbe in pridobivanja tujih gostov.

7.8. DROBNO GOSPODARSTVO

Na področju drobnega gospodarstva bo dan velik poudarek njegovi vlogi pri prestrukturiranju gospodarstva. Razvoj bo usmerjen v dopolnjevanje in oblikovanje novih proizvodnih programov na podlagi kooperacijskega sodelovanja med OZD in enotami drobnega gospodarstva.

Z nudenjem ustrezne svetovalne pomoči pri ustanavljanju in poslovanju obratovalnic ter z zagotovitvijo davčnih olajšav se bo spodbujalo odpiranje novih enot drobnega gospodarstva. Z dodatnimi ugodnostmi pri kreditiranju in s selektivno davčno politiko se bo pospeševal razvoj deficitarnih obratovalnic. Na območju celotne občine se bo težilo k pokrivanju tistih dejavnosti, ki služijo za zadovoljevanje neposrednih potreb občanov. S poenostavitvijo postopkov bodo dane možnosti za hitrejšo gradnjo poslovnih prostorov drobnega gospodarstva in njihovo ustrezno opremo.

DO Agroservis bo z ureditvijo avtoličarskega oddelka ter izgradnjo hale za tehnične preglede in avtopralnice razširil in posodobil servisno dejavnost. Ob koncu petletnega obdobja bo pristopil h gradnji servisa za avtomobile Zastava.

V tem srednjeročnem obdobju bo dosežena naslednja rast obrtnih obratovalnic po dejavnostih:

Dejavnost	1985		1990		Povpreč. letna rast v %
	Število	Strukt.	Število	Strukt.	
Nekovinska	4	0,9	4	0,8	0
Kovinska	86	20,5	95	20,0	1,9
Elektrotehnična	25	6,0	32	6,7	5,1
Lesna	46	11,0	51	10,7	2,1
Tekstilna	23	5,5	23	4,8	0
Usnjarsko-gumarska	6	1,4	6	1,3	0
Živilska	31	7,4	32	6,7	0,6
Stavbna	96	22,9	115	24,1	3,7
Razne stroke	46	11,0	53	11,1	2,8
Osebnostne storitve	56	13,4	66	13,8	3,4
Skupaj	419	100,0	477	100,0	2,7

V načrtovanem obdobju bo družbeni proizvod drobnega gospodarstva v občini naraščal povprečno letno 3,7%. Število zaposlenih v združenem delu drobnega gospodarstva se bo predvidoma povečalo od 330 zaposlenih v letu 1985 na 393 v letu 1990, v samostojnem osebni delu pa od 830 na 1008 zaposlenih.

7.9. MINERALNE SUROVINE

Rudne in mineralne surovine so naravno bogastvo, ki se ne obnavlja in so opredeljene kot dobrine splošnega pomena. Eksploatacija teh surovin, posebej rudnih povzročila posebne učinke na okolje z vidno degradacijo površin na katerih se nahajajo. Zaradi tega je potrebno dosledno upoštevati sanacijske načrte kot obvezni del eksploatacijskega načrta.

V srednjeročnem obdobju 1986—1990 se bo pričelo z eksploatacijo kremenčevega peska na lokaciji Kuštanovci z naslednjo dinamiko:

leta	količine v tonah
1986	120.500
1987	121.000
1988	121.000
1989	121.000
1990	121.000
SKUPAJ:	604.500

Tehnološka voda za potrebe eksploatacije peskov se bo pridobivala deloma iz Mačkovskega potoka, delno pa z reciklažo odpadne tehnološke vode.

V letu 1986 se bo pričelo s sanacijskimi deli na obstoječem odkopu v Puconcih.

Eksploatacija gramozja je do leta 1990 predvidena na lokacijah: Ivanjci, M. Sobota ob Bakovski cesti, Krog, Dokležovje in Lipovci.

Gramoznica ob Bakovski cesti bo v eksploataciji do konca srednjeročnega obdobja iz katere je možno pridobiti še cca 600.000 — 800.000 m³ gramozja.

Na lokaciji Dokležovje je predvidena eksploatacija gramozja na površini 12 ha s skupno količino 1.500.000 m³.

Pomembne dodatne površine za potrebe eksploatacije bodo potrebovale lokacije Ivanjci in Krog.

Gramoznica Ivanjci se bo razširila za dodatnih 6 ha in bo omogočila pridobitev gramozja v skupni količini 2.000.000 m³.

Za gramoznico Krog je rezerviranih 56 ha zemljišč, z možnostjo letne proizvodnje 250.000—300.000 m³ gramozja.

Kot dopolnilno črpališče je predvidena obstoječa gramoznica v Lipovcih z rezervo 300.000 m³.

8. GOSPODARSKA INFRASTRUKTURA

Gospodarski infrastrukturi, ki obsega prometno, komunalno in stanovanjsko infrastrukturo ter vodno in elektrogospodarstvo bo tudi v obdobju 1986—1990 namenjena posebna pozornost. Razvoj teh dejavnosti bo potekal v skladu z materialnimi možnostmi in potrebami hitrejšega družbenoekonomskega razvoja občine.

Aktivnost in delovanje teh dejavnosti bo potekalo preko samoupravnih interesnih skupnosti na osnovi sprejetih nalog v samoupravnih sporazumih o temeljnih planov za obdobje 1986—1990. V samoupravnih sporazumih so opredeljene vse konkretne naloge in viri sredstev za financiranje, ki jih bodo podpisniki združevali za realizacijo načrtovanih nalog.

8.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA

8.1.1. Ceste

V letih 1986—1990 si bo cestna skupnost v večji meri prizadevala usposobiti cestno mrežo za hitrejši razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti v občini. Pri urejanju in posodabljanju cestne mreže bo dan poudarek bolj obremenjenim cestam in cestam na manj razvitih in obmejnih območjih v občini. Tako bo moderniziranih 48,5 km lokalnih cest in 30,05 km regionalnih cest.

Modernizacija lokalnih cest se bo izvršila na naslednjih odsekih:

Št. ceste	Odsek ceste	Dolžina v km
L 5672	Andrejci — do odcepa ceste št. 5673 (v Ivanovce)	2,00
L 5617	G. Črnci—Gerlinci—Fiksinci—	
5621	Rogašovci	10,00
L 5629	Šalovci—Dolenci	4,50
L 5694	Križevci—Domanjševci	1,10
L 5677	Andrejci—Ivanovci—Kančevci	
4210	Ratkovci	4,10
L 5646	Šalamenci—Pečarovci	3,40
L 4212	Bakovci—Dokležovje—Ižakovci	
	Melinci	6,30
L 5645	Murska Sobota—Markišavci	2,00
L 5683	Murska Sobota—Noršinci	1,50
L 5622	Kramarovci—mejni prehod	1,10
L 5609	Vanča vas—Borejci	1,10
L 4210	Motvarjevci—Pordašinci—Prosenjakovci	5,20
L 5648	Šalamenci—Bodonci—Poznanovci	5,00
5641		
L 5683	Ivanjci—Mlajtinci	2,00

V kolikor bodo ob koncu srednjeročnega obdobja dovoljevale materialne možnosti, bo modernizirana tudi cestna povezava Tešanovci—Vučja gomila.

Zaradi delno izvedene modernizacije lokalnih cest v prejšnjih letih in dotrajanosti asfaltnih vozišč se bodo uredile ojačitve z asfaltno prevleko na odsekih lokalnih cest v dolžini 10 km in sicer:

Št. ceste	Odsek ceste	Dolžina v km
5645	Skakovci—Puževci	4,30
5603	Bakovci—Mali Bakovci	1,30
5614	Cankova—Korovci	2,00
5645	Puconci—Gorica	1,90
5645	skozi vas Brezovci	0,50

Prav tako se bodo na lokalnih cestah zgradili oz. rekonstruirali tudi naslednji objekti: most na Ledavi v Rakičanu, dva mosta v Kro-

gu, most v Sebeborcih, most Sebeborci—Krcni, most v Prosenjakovcih ter izvršila še popravila drugih objektov.

V srednjeročnem obdobju 1986—1990 se bo izvedla modernizacija vozišč in ojačitev tudi na regionalnih cestah in sicer na odsekih:

Št. ceste	Odsek ceste	Dolžina v km
R 357	Martjanci—Moravske toplice	3.50
R 350	M. Sobota—Gederovci	4.75
R 351	Renkovci—Beltinci	2.45
R 350 A	Cankova—mejni prehod	0.80
R 356	G. Petrovci—Kuzma—Sotina v tem	6.10
	— G. Petrovci—Šulinci	2.75
	— Dolič—Kuzma	2.10
	— Kuzma—Sotina	1.25
R 355	G. Petrovci—Martjanci	6.00
R 349	Gederovci—Cankova	3.00
R 351	Bratonci—Križevci	3.45

Zaradi večje varnosti in povečanega prometa na regionalnih cestah se bodo v naslednjih petih letih zgradili oz. rekonstruirali tudi objekti: most na Ledavi v Pertoči, most na Martjanskem potoku v Martjancih in izvršila razširitev ostalih objektov na R 357.

Upoštevali se bodo tudi interesi za večjo varnost v cestnem prometu in uskladili programi modernizacije republiških in lokalnih cest s potrebami obrambe družbene samozaščite ter pri tem upoštevali tudi meddržavni dogovori. Skupno s Certusom TOZD Avtobusni promet in krajevnimi skupnostmi bomo v naslednjem obdobju pristopili k urejanju avtobusnih postajališč.

Pri izgradnji in modernizaciji cest predvsem v manj razvitih in obmejnih območjih bo sodelovala tudi mladina s prostovoljnimi delom organizirana v mladinskih delovnih brigadah v okviru akcije GORIČKO.

Za izvajanje navedenih del je potrebno zbrati skupno sredstva v višini 2.063.026.000 din, ki se bodo zagotovila iz sredstev skupnosti za ceste Slovenije, občinskega samoprispevka, združenih sredstev TOZD iz dohodka po stopnji 0,70 % osnova BOD, sofinanciranjem KS in prispevki organizacij združenega dela.

8.1.2. Železnica

Za zagotavljanje in ustvarjanje pogojev za organizacijo pretovora transportne in špedicijske dejavnosti, ho v srednjeročnem obdobju izvedena modernizacija že obstoječe železniške proge Ormož—Murska Sobota za večji osni pritisk in ustrezno uredila postajne tise z elektrifikacijo omenjenega progovnega odseka in vzpostavitev telekomande prometa. Za izgradnjo železniške proge Murska Sobota—Martinje se bo v občini s prostorskim planom rezerviralo ustrezno zemljišče.

8.1.3. Letališče

Športno letališče v Rakičanu bo v srednjeročnem obdobju ohranilo pretežno športno-rekreacijski pomen. Za potrebe funkcioniranja obstoječe dejavnosti ne bomo angažirali dodatnih površin.

3.2. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Nadaljnji razvoj komunalne infrastrukture bo v obdobju od leta 1986 do 1990 usmerjen v prioriteta področja med katera se uvrščajo redno in investicijsko vzdrževanje komunalnih objektov in naprav, gradnjo objektov in naprav za oskrbo prebivalstva in gospodarstva z neoporečno zdravim pitno vodo, gradnjo kanalizacije za odvajanje odpadnih in meteornih voda iz naselij, razširitev čistilne naprave za čiščenje industrijskih in ostalih komunalnih odplak, ureditev, enotnega odlagališča smeti in odpadkov ter financiranje dopolnilnih programov krajevnih skupnosti.

V letih 1986—1990 bo po samoupravnem sporazumu o temeljnih plana komunalne skupnosti združeno za gradnjo in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav v občini iz čistega dohodka in dohodka 2.060.978.000 din.

Na področju vodooskrbe se bo v naslednjih petih letih investiralo v izgradnjo vodovodnega črpališča v Krogu, v napravo glavnega cevovoda od črpališča Krog do črpališča v Črnskih mejah, v napravo vodovodnega črpališča v Borejcih ter v napravo glavnega cevovoda za vodovod na relaciji Borejci—Gederovci—Krajna—Cankova v dolžini 9.500 m in Moravci—Tešanovci—Bogojina v dolžini 5.000 m.

Na področju odvajanja in čiščenja komunalnih odplak je predvidena gradnja naprave raztežilne kanalizacije po ulici Ob progi v dolžini 550 m, južnega kanalskega kolektorja na južni predel mesta in kot raztežilni kanal obstoječe kanalizacije v dolžini 2.892 m ter razširitev čistilne naprave v Murski Soboti za dodatnih 150.000 ekvivalentnih enot.

Komunalna skupnost bo sofinancirala ureditev enotnega oz. centralnega odlagališča smeti in odpadkov v občini ter prioritete programe krajevnih skupnosti in občini za gradnjo komunalnih objektov in naprav.

8.3. OPREMLJANJE STAVBNIH ZEMLJIŠČ

Pridobivanje in opremljanje stavbnih zemljišč se nujno navezuje na vse, v tem srednjeročnem obdobju dogovorjene in planirane kompleksne graditve objektov in naprav. Izhajajoč iz planiranega števila, dinamike in lokacij gradnje stanovanjskih objektov moramo v srednjeročnem obdobju 1986—1990 pripraviti stavbna zemljišča za načrtovano gradnjo stanovanj, na naslednjih lokacijah:

leto lokacija	družb. gradnjaind.	gradnja	skupaj
1986 Rogašovci	9		9
1986 Murska Sobota	48		48
SKUPAJ:	57	180	237
1987 Cankova	6		6
1987 Gornji Petrovci	8		8
1987 Moravske Toplice	6		6
1987 Murska Sobota	105		105
SKUPAJ:	113	180	305
1988 Grad	6		6
1988 Murska Sobota	107		107
SKUPAJ	113	180	293
1989 Beltinci	14		14
1989 Murska Sobota	96		96
SKUPAJ	110	180	290
1990 Rogašovci	6		6
1990 Murska Sobota	114		114
SKUPAJ	120	180	300
SKUPAJ 1986—1990	525	900	1425

Razen predloženih lokacij se bodo uredila stavbna zemljišča za potrebe kompleksne gradnje po naslednji dinamiki:

leto lokacija	Indiv. gradnja
1986 Rogašovci	
1986 M. Sobota	
SKUPAJ	30
1987 Cankova	
1987 G. Petrovci	
1987 M. toplice	
1987 Murska Sobota	
SKUPAJ:	60
1988 Grad	
1988 M. Sobota	
SKUPAJ	100
1990 Rogašovci	
1990 Murska Sobota	
SKUPAJ:	100
SKUPAJ 1986—1990	370

Za vse omenjene lokacije so ustrezni urbanistični dokumenti in zaidalni načrti že izdelani in sprejeti.

8.4. STANOVANJSKA GRADNJA

V srednjeročnem obdobju 1986—1990 bo zgrajenih 1425 stanovanj, od tega v družbeni gradnji 525 stanovanj in v individualni gradnji 900 stanovanj. V okviru družbene gradnje bo tako 69 % družbenih najemnih stanovanj. Predvidoma bo dosežena struktura lastništva 33:67 v korist individualnih stanovanj. V združni obliki bo tekla gradnja 20 stanovanj v okviru družbene blokovne gradnje in 370 stanovanj v okviru gradnje individualnih hiš.

Prenova bo izvršena na 39 objektih, število prenovljenih stanovanj bo 835.

Poprečna velikost stanovanja bo v občini v letu 1990 54,89 m².

V letih 1986—1990 bo zgrajenih 654,82 m² poslovnih prostorov; ki bodo v upravljanju stanovanjske skupnosti in bodo namenjeni dnevemu bivanju otrok, osnovni oskrbi stanovalcev, storitveni dejavnosti ipd.

V začetku srednjeročnega obdobja bo stanovanjska gradnja usmerjena na površine v mestu — plombe, proti koncu obdobja pa na površine, ki bodo naknadno pripravljene za stanovanjsko gradnjo. Obseg in dinamike stanovanjske gradnje bomo usklajevali z opremljanjem stavbnih zemljišč.

Pri graditvi novih stanovanj bo poskrbljeno za izboljšanje vzdrževanja stanovanj, upoštevani ukrepi varčevanja z energijo, ukrepi za varstvo človekovega okolja in naloge ter ukrepi s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

V naslednjih petih letih bomo proučili tudi možnost uporabe geotermalne energije za ogrevanje sanitarne vode in stanovanj.

Do leta 1990 bo izvršen prehod na stanarine v višini 3,15 % reva-

financirane vrednosti stanovanjskega sklada, ki bodo omogočale enostavno reprodukcijo družbenih stanovanj.

Obseg stanovanjske gradnje po lokacijah bo v srednjeročnem obdobju naslednji

Lokacija	1986	1987	1988	1989	1990	Skupaj 86-90
1. Družbena gradnja	53	126	114	111	1	525
Beltinci				14		14
Cankova		6				6
Grad			6			6
G. Petrovci		8				8
Moravske toplice		6				6
Murska Sobota	44	106	108	97	115	470
Rogašovci	9				6	15
2. Gradnja ind. hiš						900

Za financiranje planirane izgradnje 1425 stanovanj bo po cenah iz leta 1985 potrebnih 11.821.108.000 din.

8.5. VODNO GOSPODARSTVO

V skladu s potrebami družbenoekonomskega razvoja bo vodno gospodarstvo izvajalo program dejavnosti in storitev sprejetih s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Območne vodne skupnosti Mura v obdobju 1986-1990 v katerem je vodnogospodarski razvoj usmerjen v naslednja prioriteta področja: vzdrževanje vodnogospodarskih objektov in naprav v splošni rabi ter vzdrževanje in urejanje korit naravnih vodotokov za ohranitev oz. izboljšanje obstoječega stanja vodnega režima; regulacije in gradnja zadrževalnikov za zmanjšanje oz. preprečevanje nevarnosti poplav; urejanje vodotokov in vodnega režima za omogočanje izvajanja hidromelioracij in usposabljanje kmetijskih zemljišč; izvajanje vodnogospodarskih del, ki bodo zadostile zahtevam sosednje republike Hrvaške in mednarodnim obveznostim; preprečevanje onesnaževanja ter čiščenja odpadnih voda v zvezi z izgradnjo hidroelektrarn na Muri, zavarovanje zaloga pitne vode s preučevanjem možnosti za nova zajetja tako pitne kot industrijske vode ter bogatenje podtalnice in strokovno sodelovanje pri reševanju problematike in usklajevanju interesov vodnega gospodarstva v zvezi z izgradnjo načrtovanih hidroelektrarn na reki Muri.

Za potrebe obrambe pred poplavami in melioracije bo skupnost izvedla regulacijo Kučnice, Velike in Male Krke s pritoki; reke Mure, Ledave in Lipnice ter Lukaj potoka s pritoki. Za realizacijo nalog pri varstvu voda, oskrbe z vodo in čiščenje odpadnih voda bo območna vodna skupnost v letu 1986-1990 združila 3.377 milij. din, od tega 1.599 milij. din lastnih sredstev in 1.778 milij. din združenih sredstev od drugih OVS v SR Sloveniji. Od združenih sredstev drugih OVS v Sloveniji 1.778 milij. din se bo za pokrivanje obveznosti v SR Sloveniji namenilo 1.500 milij. din, preostalih 278 milij. din pa za financiranje redne dejavnosti v OVS MURA.

Pristopilo se bo k izkoriščanju Ledavskega jezera za turistične in druge gospodarske namene.

8.6. PTT PROMET

Na področju ptt prometa bomo v obdobju 1986-1990 skušali doseči takšne proizvodne zmogljivosti in druge pogoje opravljanja ptt storitev v regiji, ki bodo omogočala rast poštinih storitev po povprečni letni stopnji 1,6 %, telegrafskih 6,2 % in telefonskih storitev 10 %.

S pospešenim razvojem in modernizacijo ptt zmogljivosti bo omogočena tudi hitrejša rast mednarodnega prometa. Za izboljšanje kvalitete storitev bomo predvsem pospešili razvoj ptt omrežja in naprav, uvajali modernizacijo in mehanizacijo procesa dela, redno in kvalitetno vzdrževali omrežja in naprave, hitreje odstranjevali napake in prekinitive na ptt omrežju ter povečali kontrolo kvalitete dela in delovanja ptt naprav. V srednjeročnem obdobju bo dan poudarek razširitvi kapacitet vozelnih avtomatskih telefonskih central z ustreznimi prenosnimi sistemi do končnih avtomatskih telefonskih central. Poleg tega bo potrebno zagotoviti celovito izgradnjo telefonskih kapacitet na vsem območju in vseh prometnih nivojih.

V okviru možnosti bomo pospešeno razvijali tudi ptt kapacitete na manj razvitih in manj razvitih obmejnih območjih.

Razvoj ptt omrežja in zmogljivosti v občini bo v letih 1986 - 1990 predvidoma naslednji:

	Naturalne 1985	enote 1990	Povprečna letna rast 1986-90
1. Število pošt. TG in TF	18	19	1,2
2. Število teleks priklj.	34	42	4,2
3. Število teleks priklj. 10000 prebiv.	5,1	6,3	4,4
4. Kapacitete vseh ATC	8.648	11.268	5,4
5. Število telef. naročnikov	5.925	8.525	7,6
6. Štev. telefon. naročnikov (100 prebivalcev)	9,0	12,7	7,1
7. Štev. telefon. govoril.	35	53	8,6

DO za ptt promet bo v naslednjem obdobju usmerila investicijska vlaganja v gradnjo poštno-prometnega centra, objekte za ptt servis, omrežje za prenos podatkov, večkanalne telgrafске naprave, položite medkrajevnega kabla na relaciji Lendava-Murska Sobota, VATC Mačkovci, KATC Bakovci, Beltinci, Puconci in Tišina ter v prenosni sistem med GATC-KATC in VATC-KATC.

V razvoj ptt zmogljivosti na območju Območne SIS za ptt promet bomo vložili 2.476 milij. din. V okviru teh sredstev bodo znašala vlaganja v razvoj ptt zmogljivosti republiškega pomena 1,297 milij. din.

8.7. ENERGETIKA

8.7.1. Električno omrežje

Z gradnjo in posodabljanjem električnega omrežja se bo izboljšala kvaliteta oskrbe porabnikov na vseh območjih občine. Skupno s krajevnimi skupnostmi bo TOZD Elektro Murska Sobota investirala v gradnjo transformatorskih postaj v naseljih, kjer je oskrba nezadostna in tako izboljšali razmere na nizkonapetostnem omrežju.

Dinamika gradnje transformatorskih postaj

Leto	Št. TP (20 kv)
1986	13
1987	11
1988	13
1989	13
1990	13

SKUPAJ: 63

Razen gradnje trafo postaj je planirana gradnja 20 kv daljnovodov po letih na naslednjih lokacijah:

Leto trasa	km
1986 —	
1987 —	
1988 Radenci-Sodišinci	4
Mačkovci-Otovci	4
Otovci-Stanjevci	3
1989 M. Sobota-Gaberje	10
1990 M. Sobota-Gaberje	12

SKUPAJ: 33

8.7.2. Plinovodno omrežje

V srednjeročnem obdobju 1986-1990 je predvidena priključitev nekaterih porabnikov na plinovodno omrežje in začetek odjema.

V ta namen bodo zgrajeni naslednji objekti:

- visokotlačni plinovod 50 bar od obstoječe GRP Borejci do GRP Rakičan v dolžini 13.342 m,
- visokotlačna merilno reducirna postaja 50/6 bar,
- srednjetačna plinovodna mreža do merilno reducirnih postaj 6/1 bar, pri uporabnikih
- merilno reducirne postaje pri uporabnikih.

V celotni predvideni količini porabe plina bo poraba leta 1990 po porabnikih naslednja:

Porabnik	Poraba leta 1990	
	Ekvivalent ZP NM 3	Maksimalni urni odjem m ³ /h
Mura	2.463.461	151
Bolnica	1.651.790	530
Klavnica	2.235.007	780
TMP	4.704.000	670
TOZD Blisk	335.854	250
TOZD Kmet. mehanizac.	1.002.000	383
Intes — Mlinopek	496.000	439
Platana	91.512	215
Predelava	2.706.000	840
Stanovanj. skupnost	2.589.126	3.056
Pomurski tisk	348.293	456
Pomurje — Lipovci	43.536	73

SKUPAJ: 18.652.579
V izgradnjo in sofinanciranje plinovodnega omrežja se morajo vključevati tudi ostale OZD in drugi porabniki energije v občini.

8.7.3. Hidroelektrarne

V občini se bomo vključili v priprave in gradnjo hidroelektrarn na reki Muri z opredelitvijo ustreznih zemljišč in uskladili celovite interese vseh porabnikov prostora za gradnjo hidroelektrarn Hrastje, Veržej in Mota. Na osnovi že izdelanih študij bomo pred izgradnjo hidroelektrarn pripravili prikaze vplivov na okolje in ugotovili celovitost dolgoročnih vplivov v prostor ter ožje in širše okolje.

Investitor je dolžan zagotoviti takšne pogoje pri gradnji in delovanju elektrarn, ki bodo dopuščali minimalni vpliv negativnih poja-

vov na okolje, sprejeti ustrezne mere in ukrepe za njihovo preprečevanje ter v primeru ugotovljenih večjih negativnih vplivov na okolje takoj primerno ukrepati za njihovo odpravo.

Pri porabi energije si bomo prizadevali za iskanje in uporabo novih alternativnih virov, kot so geotermalna energija, bioplín in odvečna energija iz industrijskih procesov.

9. RAZVOJ DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Na področju družbenih dejavnosti kot sestavnega dela celotne družbene reprodukcije bomo vložili vse napore za ohranjanje dosežene ravni in za nadaljnji kvaliteten razvoj v skladu in odvisnosti od razvoja gospodarstva. Izboljšali bomo smotrnost in učinkovitost organiziranja teh dejavnosti. Prednost bo dana programom, s katerimi bomo prispevali k hitrejšemu razvoju gospodarstva in ustvarjalni moči družbe. Še bolj bomo dali poudarek krepitvi neposredne svobodne menjave med uporabniki in izvajalci. V razvoju družbenih dejavnosti bo dana prioriteta razvoju osnovnega šolstva, osnovnega zdravstva in raziskovalne dejavnosti. Razpoložljiva sredstva za investicije bodo v prihodnjem petletnem obdobju ohranila realno raven iz predhodnega obdobja 1981—1985. Prednost bo dana predvsem investicijam v opremo. Naloge na področju družbenih dejavnosti bomo izvajali na osnovi sprejetih samoupravnih sporazumov in srednjeročnih planov samoupravnih interesnih skupnosti.

9.1. DRUŽBENO VARSTVO IN VZGOJA PREDŠOLSKIH OTROK

Na področju otroškega varstva se bo razvijala celovita družbena skrb za otroke od rojstva do vstopa v osnovno šolo, pri čemer bodo prizadevanja usmerjena v zagotavljanje čimbolj izenačenih pogojev za njihov optimalni razvoj ter odpravo socialnih razlik.

Za uresničevanje socialnovarstvenih pravic bomo poiskali učinkovite oblike povezovanja med dejavniki socialnovarstvenih storitev kot so Center za socialno delo, vzgojno varstvene organizacije, šole, zdravstveni domovi, organizacije združenega dela in krajevne skupnosti.

V organizirano vzgojo in varstvo otrok bomo v letih 1986—1990 predvidoma zajeli okrog 2070 otrok in sicer v starosti do 3 let okrog 270 otrok in od 3 let do vstopa v osnovno šolo okrog 1800 otrok. S tem bomo dosegli 38% zasedenosti vseh predšolskih otrok. V okviru VVO M. Sobota bo še naprej deloval 1 oddelek za razvojno motene otroke in 1 oddelek v Splošni bolnici.

V smeri izenačevanja pogojev in približevanje vzgojnovarstvenih dejavnosti vsem otrokom, ki niso vključeni v VVO si bomo prizadevali vključiti čimveč predšolskih otrok v različne krajše oblike predšolske vzgoje.

Zagotovili bomo vzgojni program, ki obsega pripravo otrok na osnovno šolo — mala šola za otroke v starosti od 5,5 do 6,5 let.

Za otroke, ki niso vključeni v dnevno varstvo, bomo skrajšani program priprave na osnovno šolo zagotovili v obsegu 420 ur.

Otrokom pripadnikov madžarske narodnosti bomo zagotavljali pripravo za šolo v enakem obsegu kot otrokom na drugih narodnostno mešanih območjih Slovenije.

Prav tako bomo tudi otrokom Romov zgotovili vključevanje v različne oblike vzgoje in varstva glede na vzgojne potrebe otrok, potrebe staršev ter širše družbene cilje.

Zaradi fizičnega in psihosocialnega zdravja otrok bomo podaljšali porodniški dopust na eno leto. Upravičencem bodo dane različne možnosti načina izrabe tega dopusta.

Nezaposlenim porodnicam, ki imajo stalno prebivališče na območju SR Slovenije bodo 84 dni zagotovljeni denarni prejemki za nego in varstvo otrok. Kmetovalke bodo glede pravic do denarnega prejemka za čas poroda ter za nego in varstvo otrok postopoma izenačene z delavkami.

V okviru materialnih možnosti bomo v naslednjih petih letih zgradili vzgojnovarstvene enote v Černelavcih, Rakičanu in Cankovi ter glede na potrebe v okviru gradnje stanovanjskih blokov v mestu M. Sobota.

Kot osnova pri določitvi prioritete pri gradnji novih zmogljivosti bomo upoštevali naslednje elemente: komunalno urejenost zemljišč za novogradnjo in sofinanciranje KS pri izgradnji VVO, gibanje natalitete, zaposlitev staršev in enakomerno razporeditev VVO na celotnem področju občine.

9.2. VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

9.2.1. Osnovno šolstvo in srednješolsko usmerjeno izobraževanje

Temeljna naloga na področju vzgoje in izobraževanja bo nadaljevanje procesa podružbljanja vzgojno-izobraževalnega dela na vseh ravneh.

Z menjavanjem izobraževalnih, rekreativnih in fakultativnih dejavnosti bomo vsako osnovno šolo približali značilnostim celodnevne osnovne šole z novim programom življenja in dela osnovne šole, ki bo izpeljan v zaključnih razredih osnovne šole. V šolskem letu 1986/87 bomo zagotovili vsem učencem pogoje za razvoj individualnih interesov in sposobnosti tako, da bomo uveljavljali notranjo diferenciacijo in individualizacijo pouka ter kvalitetnejše izvajanje dopolnilnega in dodatnega pouka.

V redno obliko celodnevne dela in življenja bo še naprej vključenih 17% vseh šoloobveznih otrok. V osnovno šolo bo v občini leta 1986 predvidoma vključeno 7441 šoloobveznih otrok, medtem ko jih bo leta 1990 vključenih 7.337 ali 104 učencev oz. 1% manj. Z ustrezno kadrovske štipendijsko politiko bomo kadrovske okrepili dvojezično osnovno šolstvo. Za duševno in telesno lažje prizadete šoloobvezne otroke bomo še nadalje zagotavljali ustrezne pogoje za vzgojnoizobraževalno delo v OŠ Prekmurske brigade. V okviru osnovnošolskega izobraževanja bo tudi v tem planskem obdobju deloval en oddelek za učence, ki so na hospitalizaciji v splošni bolnici.

Zaradi upadanja števila učencev v občini bomo spremljali ustreznost obstoječe šolske mreže in v primeru potrebe predlagali ustanoviteljem ustrezne spremembe.

Skladno s konceptom življenja in dela ter vzgojnoizobraževalno in družbeno funkcijo osnovne šole se bodo učitelji začeli izobraževati po programih visokega šolstva.

Na področju srednjega usmerjenega izobraževanja bomo skušali vključiti v izobraževanje čim večje število učencev, ki letno zaključuje osnovno šolanje. Zagotovili bomo racionalno organizacijo dela na šolah in kvaliteto izvajanja vzgojnoizobraževalnih storitev. Poleg interesov mladine bomo upoštevali tudi interese združenega dela v regiji in širšem slovenskem prostoru.

Prizadevali si bomo povečati obseg izobraževanja na V. zahtevnostni stopnji v okviru sedanjih usmeritev in za pridobitev novih usmeritev, zlasti elektrosmeritev. Proučili bomo možnosti za izobraževanje v usmeritvi gradbeništvo.

V naslednjem srednjeročnem obdobju predvidevamo pridobiti 8344 m² bruto površine osnovnošolskega prostora. V skladu z referendumskim programom bomo zgradili večnamensko telovadnico za potrebe osnovne šole E. Kardelj in Prekmurske brigade v M. Soboti ter širše potrebe občanov, dogradili učne prostore in telovadnico v Bačkovcih, dogradili učne prostore pri osnovni šoli Karel Destovnik Kajuh in osnovni šoli Kuzma, zgradili kuhinjo in knjižnico na osnovni šoli Cankova ter dogradili telovadnico pri osnovni šoli Grad in Bogojina.

9.2.2. Glasbena vzgoja

Glasbena vzgoja je pomemben činitelj v vzgojnoizobraževalnem procesu. V srednjeročnem obdobju bomo pri vzgojnoizobraževalnem delu na tem področju namenjali več pozornosti umetniškemu izražanju, razvijanju sposobnosti sprejemanja in vrednotenja glasbenih storitev, muzikalnega razvoja na področju instrumentalne in pevske vzgoje ter vzpodbujanju razvoja glasbene ustvarjalnosti.

V dejavnost glasbene šole bo v občini do leta 1990 predvidoma zajeto 265 učencev oz. 3,6% osnovnošolske populacije. Dejavnost glasbene šole se bo izvajala v matični šoli v M. Soboti, ki jo bo potrebno adaptirati, ter v oddelku v Beltincih. V okviru možnosti bomo ustanovili oddelke pri osnovnih šolah v G. Petrovcih, Gradu in Rogoševcih.

9.2.3. Delavska univerza

Delavska univerza bo namenila večjo pozornost načrtnemu izobraževanju, izpopolnjevanju in usposabljanju odraslih pretežno že zaposlenih občanov. V združenem delu bo potrebno bolj izpostaviti potrebo po izpopolnjevanju znanja, kot nujne sestavine družbene reprodukcije in uresničevanja razvojnih usmeritev. V ta namen bo delavska univerza tesneje sodelovala z organizacijami združenega dela. Poleg izobraževanja za potrebe združenega dela bo nadaljevala z izobraževanjem za samoupravno in politično delovanje, za področje SLO ter za zadovoljevanje individualnih potreb občanov.

9.3. ZDRAVSTVO

Zdravstveno varstvo je kot dejavnost posebnega družbenega pomena eden od pogojev za rast produktivnosti dela, obrambne sposobnosti in bistveni element življenjske ravni delavcev in občanov. Zato bomo v okviru možnosti, zdravstvenega stanja prebivalstva in njihovih interesov po zadovoljevanju potreb na področju zdravstvenega varstva uresničevali cilje s katerimi bomo:

- izboljšali zdravstveno stanje prebivalstva,
- dosegli učinkovitejše in boljše zdravstveno varstvo prebivalstva,
- povečali motiviranost in odgovornost občanov za njihov aktivnejši odnos oz. skrb do lastnega zdravja,
- dosegli boljšo strokovno povezanost temeljnih zdravstvenih organizacij v občini oz. medobčinski zdravstveni skupnosti ter doslednejšo izpeljavo delitve dela med njimi ter
- krepili nadaljnji razvoj družbenoekonomskih odnosov svobodne menjave dela.

V zdravstvenem varstvu bomo prednostno razvijali naslednje naloge:

- širili zdravstveno-vzgojne dejavnosti;
- izvajali ukrepe in aktivnosti za večjo samozaščitno dejavnost občanov predvsem na področju kroničnih obolenj in poškodb izven dela;

- zgodneje odkrivali in zdravili raka na roditih in dojki, zmanjševali rizično nosečnost, umrljivost otrok ter zgodneje odkrivali in zdravili zobne gnilobe;

hitreje razvijali preventivne in dispanzerske metode dela pri preprečevanju, odkrivanju, zdravljenju in rehabilitaciji bolezni srca in ožilja ter duševnih motenj in bolezni;

— zagotavljali pogoje za dejavnost nujne medicinske pomoči;

— zmanjševali vpliv nevarnosti okolja s strokovnim nadzorom in raziskovalnim delom v higiensko-epidemiološki dejavnosti.

Za zagotovitev pogojev pri načrtovanju zdravstvenih dejavnosti in zmogljivosti bomo:

— širili obseg in kvaliteto dela v enotah splošne medicine, medicine dela, preventivnega zobozdravstva ter dispanzersko obravnavo mladostnikov in odraslih s področja mentalne higijene,

— nadalje širili obseg zdravljenja in nege bolnikov na domu,

— strokovno in kadrovske krepili dejavnosti, ki odgovarjajo množičnemu obolenju prebivalstva na našem območju.

Skupaj z drugimi občinskimi zdravstvenimi skupnostmi na območju medobčinske zdravstvene skupnosti Pomurja in Zdravstvene skupnosti Slovenije bomo načrtovali nadaljnjo zmanjševanje bolnišničnega zdravljenja in prenašanje teh storitev na specialistično-ambulantno in osnovno zdravstveno dejavnost. Občinska zdravstvena skupnost bo v letih 1986—1990 postopoma vzpostavila regionalno zdravstveno-informacijsko enoto.

9.4. SOCIALNO VARSTVO

Pomembna sestavina programov družbenih dejavnosti bo zagotavljanje socialne varnosti. Sprotno bomo usklajevali denarne prejemke ter spremljali in reševali probleme tistih skupin prebivalstva, ki jih trenutna gospodarska gibanja povezana z inflacijo najbolj prizadenejo. Več pozornosti bomo posvetili otrokom in mladim družinam. S politiko ustvarjanja in delitve dohodka bomo učinkoviteje reševali probleme socialne varnosti zaposlenih. Delo in delovni rezultati bi že kot normalna sestavina reprodukcije morali biti temelj socialne varnosti.

9.5. SOCIALNO SKRIBSTVO

Občinska skupnost socialnega skrbstva postaja vedno bolj mesto za usklajevanje interesov in potreb delovnih ljudi ter občanov pri razreševanju socialne problematike.

Razvoj socialnega skrbstva v občini bo v obdobju 1986—1990 temeljil na že doseženi stopnji razvoja skrbi za ljudi, ki jim je potrebna socialna pomoč družbene skupnosti.

Pri načrtovanju prednostnih nalog socialnega skrbstva bomo v naslednjih letih povečali in izboljšali učinkovitost preventivnega socialnega dela v vseh organizacijah socialnega skrbstva, v večji meri preprečevali nastajanje socialnih problemov, zagotavljali raven socialne varnosti posameznikom in družinam kot tudi preko sistema solidarnosti skušali odpraviti nekatere prevelike razlike v možnostih zadovoljevanja socialnovarstvenih storitev. V izvajalskih organizacijah predvsem v Domu oskrbovancev Rakičan bomo izboljšali kadrovske strukture zaposlenih in dejavnost Doma oskrbovancev širili na občane, ki bivajo izven tega doma s tako imenovano izvenzavodsko skrbjo za ostarele. Prav tako bomo v sodelovanju z zdravstveno skupnostjo organizirali nego na domu in sosedska pomoč. Razširili bomo zmogljivosti delavnic za delo pod posebnimi pogoji in uredili prostorske pogoje za delo. Večjo pozornost bomo namenili celovitejšemu reševanju problematike Romov v občini in sistemsko opredelili financiranje humanitarnih organizacij in društev. Na področju investicijskih vlaganj bomo pristopili h gradnji II. faze Doma oskrbovancev Rakičan z dodatnimi 80 posteljami.

9.6. RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Na področju raziskovalne dejavnosti si bomo prizadevali vključevati to dejavnost v vsa področja združenega dela in samoupravnih skupnosti za utrjevanje samoupravne organiziranosti, ter usklajevanje potreb in interesov po raziskovalni in inventivni dejavnosti. V večji meri bomo združevali obstoječe kadre in službe v občini in regiji za izdelavo posameznih raziskovalnih programov. Financirali bomo raziskovalne naloge, ki bodo prispevale k pospešitvi družbenoekonomskega razvoja občine. Sofinancirali bomo tudi naloge v zvezi s pridobivanjem hrane na višji stopnji predelave, uporabo viška energije industrijskih procesov za ogrevanje prostorov in pripravo tople sanitarne vode, izkoriščanjem industrijskih odpadnih snovi, uporabo geotermalne energije in bioplina ter raziskave v biokemiji in varstvu okolja. Posebno skrb bomo namenjali prestrukturiranju gospodarstva in razvoja naravoslovno-tehničnih krožkov na osnovnih šolah, šolah srednjega usmerjenega izobraževanja ter v organizacijah združenega dela za izboljšanje proizvodnje. Sofinancirali bomo tudi razvoj računalniške dejavnosti v občini.

9.7. KULTURA

Na področju kulturne dejavnosti bomo v naslednjem planskem obdobju omogočili čimvečje vključevanje delavcev in občanov v vse oblike kulturnega življenja v občini, kot tudi v kulturno vzgojo šolske in predšolske mladine.

Posebno pozornost bomo namenjali nadaljnjemu razvoju knjižničarstva in letno povečati knjižni fond za 4000—5000 izvodov, razši-

ritvi, poglobitvi in utrditvi ljubiteljske dejavnosti ter dejavnosti pripadnikov madžarske narodnosti. Še naprej bomo razvijali sodelovanje s Slovenci v Porabju, z delavci zaposlenimi na tujem ter s pobrateno občino Paraćin.

V muzejski dejavnosti bo posebna skrb namenjena zagotavljanju boljših pogojev dela na področju arheologije, etnologije in zgodovine, posodobitvi stalnih muzejskih zbirk, depojev itd.

V likovni galerijski dejavnosti bomo tesneje povezovali likovno dejavnost z drugimi oblikami kulturne dejavnosti in ustvarjalnosti v občini kot tudi regiji. Pristopili bomo k sistematičnemu urejanju in dopolnjevanju stalne zbirke del likovnih umetnikov in nadaljevali z organiziranjem stalnih razstav jugoslovanskega bienala male plastike in Panonia.

Dejavnost kina bomo usmerjali v smotnejšo programsko politiko in k filmski vzgoji mladine.

V sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in kulturno skupnostjo Slovenije bomo pristopili k etapni obnovi gradov pri Gradu in Beltincih ter sanaciji temeljev soboškega gradu. Posamezne naložbe bomo izvršili tudi pri pokrajinski in študijski knjižnici, ter uredili prostor za potrebe kulturno umetniškega društva v Motvarjevcih. Povečali bomo tudi dejavnosti na področju varovanja ter ohranjanja kulturne dediščine in narodnih običajev.

9.8. TELESNA KULTURA

Množičnost bo še naprej osnovna usmeritev telesne kulture, ki se bo nanašala predvsem na športno rekreacijo in telesno vzgojo tistega dela, ki ni vsebovan v programih vzgoje in izobraževanja.

Temeljni nosilci vsebine in smotrov telesne kulture bodo še naprej klubi, društva, šolska športna društva in novi nosilci dejavnosti.

V selektivni dejavnosti bomo težili k ustvarjanju za vrhunske dosežke.

S stalnim izobraževanjem in šolanjem kadrov bomo izpolnjevali in povečevali število strokovnih športnih delavcev.

Osrrednje naloge telesnokulturne dejavnosti v občini bodo potekale v okviru doma in družine, predšolski in šolski dejavnosti, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. V okviru materialnih možnosti bomo sofinancirali gradnjo večnamenske dvorane pri osnovni šoli E Kardelj v M. Soboti.

9.9. DRUŽBENO INFORMIRANJE IN JAVNO OBVEŠČANJE

V razvoju družbenega sistema informiranja bosta poglobitvi nalogi hitrejšo vključevanje sodobne informacijske tehnologije v vsa področja družbenega življenja in nadaljnje uveljavljanje skupnih osnov družbenega sistema informiranja. Družbeni sistem informiranja bomo razvijali in modernizirali tako, da ne bo prišlo do večkratnega zajejanja in zbiranja istih podatkov, ponavljanja njihove obdelave ter shranjevanja in izkazovanja na več mestih. Za dosego smotrne delitve dela med subjekti družbenega sistema informiranja in smotrne porabe sredstev bo uveden takšen sistem družbenega informiranja, da bodo iz njega črpani podatki in informacije uporabni na hiter, enostaven in racionalen način. Poseben poudarek bo na razvoju tistih elementov družbenega sistema informiranja, ki podpirajo uporabo znanja in pridobivanja znanja.

Tudi v vse upravne postopke ter delo samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti bo v naslednjem srednjeročnem obdobju potrebno uvesti skupne osnove družbenega sistema informiranja in modernizirati delovne postopke, administrativno poslovanje ter celotni proces odločanja.

V občini bomo še nadalje uveljavljali in krepili vlogo časopisne in radijske dejavnosti pri uresničevanju nalog na področju javnega obveščanja v okviru enotnega slovenskega kulturnega prostora, uresničevali posebne pravice madžarske narodnosti ter krepili aktivnosti glede izseljencev in naših delavcev na začasnem delu v tujini. V delovanju regionalne radijske postaje bomo redno vključevali oddaje za obveščanje pripadnikov madžarske narodnosti, preko zavoda za časopisno in radijsko dejavnost pa bomo poskrbeli za izdajanje tednikov v slovenskem in madžarskem jeziku.

10. SKLADNEJŠI RAZVOJ OBČINE IN KRAJEVNIH SKUPNOSTI

V naslednjem srednjeročnem obdobju bomo v skladu s politiko policentričnega razvoja občine skrbeli za usklajen razvoj območij v občini, ki bo temeljil na čim boljšem izkoriščanju njihovih naravnih, zaposlitvenih, infrastrukturnih, prostorskih in drugih možnosti, kar bomo dosegli z večjim vlaganjem v razširitev in modernizacijo obstoječih ter gradnjo novih industrijskih objektov, modernizacijo in pospeševanjem kmetijske dejavnosti, izgradnjo in investicijskim vzdrževanjem cestno komunalne infrastrukture ter razvojem turizma, drobne gospodarstva itd.

V obdobju 1986—1990 bodo imela v okviru SRS status manj razvitih tudi nekatera obmejna območja občine Murska Sobota. Zlasti na teh območjih bo potrebno dati poudarek oblikovanju takšnih zaposlitvenih, infrastrukturnih, oskrbnih in drugih pogojev, ki bodo omogočali, da se število prebivalstva na teh območjih ne bo zmanjševalo.

Razvoj manj razvitih in obmejnih območij se bo pospeševal tudi z izvajanjem referendumskega programa, pri čemer bodo z delom občanov in finančnimi sredstvi sodelovale tudi krajevne skupnosti.

Krajevne skupnosti bodo še nadalje pomemben nosilec in posrednik družbenih aktivnosti na svojih območjih, saj se bodo o vseh nalogah dogovarjale z drugimi nosilci in med seboj, ob strokovni pomoči občinskih upravnih organov. Njihov razvoj bo temeljil na uspešnem izvajanju sprejetih planov ter razpoložljivih sredstvih, ki bodo zagotovljena iz naslednjih virov:

- krajevnega samoprispjevka občanov in delovnih ljudi;
- z združevanjem sredstev OZD in SIS,
- sredstev proračuna občine za funkcionalne potrebe,
- sredstev, ki jih bodo od svojih dohodkov odstopila občina in

SIS ter

- lastnih virov in drugih dohodkov.

V petletnem obdobju se bodo za skladnejši razvoj krajevnih skupnosti v občini dodatno zbirala oz. delila sredstva iz naslova povečane stopnje prispevka iz dohodka na osnovi BOD za komunalno dejavnost za dodatnih 0,4 procentnih točk.

Na podlagi SaS o temeljih plana SIS-a za komunalno dejavnost bo v strukturi zbranih sredstev 60 %-ni delež namenjen krajevnim skupnostim na osnovi števila delavcev, 40 % delež pa za razvoj manj razvitih krajevnih skupnosti.

11. UREJANJE PROSTORA IN VARSTVO OKOLJA

11.1. NAČINI URBANISTIČNEGA UREJANJA

Dolgoročni plan občine do leta 2000 nadaljuje s tendenco usmerjanja urbanizacije v že identificirane, centre oskrbno storitvenih in proizvodnih dejavnosti po principih policentričnega razvoja naselij v občini Murska Sobota, kateri se preko regionalnega centra naselja Murska Sobota, povezuje v republiško omrežje naselij in obenem determinira razporeditev dejavnosti na regionalni ravni.

Podpora takemu modelu razvoja naselij je tudi delno usmerjanje urbanizacijskih tokov z nivojem in načinom urejanja posameznih naselij s prostorskimi izvedbenimi akti.

Zakon o urejanju prostora določa, da se v srednjeročnem družbenem planu občine v prostorskih sestavinah posebej opredelijo območja stavbnih zemljišč, na katerih se bodo gradila, širila ali prenavljala naselja oz. izvajali drugi posegi in se bo zanje izdelal prostorski izvedbeni načrt. Tem območjem se v srednjeročnem družbenem planu občine določijo in oblikujejo zlasti:

- površine in meje,
- pogoji za usklajevanje različnih interesov glede razmestitve dejavnosti na posameznem območju,
- zmožljivosti objektov in naprav,
- pogoji za urbanistično, arhitektonsko in krajinsko oblikovanje,
- pogoji za varovanje in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja,
- pogoji za urejanje prostora za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito,
- drugi pogoji, potrebni za opredelitev predvidenih prostorskih ureditev.

S planom občine določamo tudi območja na katerih se bodo v srednjeročnem planskem obdobju urejala kmetijska zemljišča ter tista območja, na katerih je prenehalo izkoriščanje rudnin oz. odlaganje odpadkov in se bodo v tem obdobju sanirala.

V srednjeročnem obdobju do leta 1990 bomo naselja in območja v občini Murska Sobota urejali z naslednjimi prostorskimi izvedbenimi akti:

11.1.1. Prostorski izvedbeni načrti

a) Zazidalni načrti (naselja ali deli naselij)

— Murska Sobota	— Tišina, Tropovci
— Čermelavci, Veščica,	— Bakovci
— Rakičan	— Bogojina
— Krog	— Dokležovje
— Martjanci	— Gančani
— Beltinci	— Lipovci
— Moravske toplice	— Bratonci
— Cankova	— Melinci
— Grad	— Ižakovci
— Gornji Petrovci	— Šalovci, Hodoš
— Prosenjakovci	— Gederovci, Sodišinci
— Rogašovci, Jurij	— Vanča vas, Rankovci, Borejci
— Mačkovci	— Petanjci
— Puconci	— Kuzma

b) Ureditveni načrti (območja)

- Ledavsko jezero
- Rimska čarda, Zgornji Moravci
- vinorodna območja (območja vikendov in vinskih kleti)
- območja HE ob reki Muri
- območja kmetijsko zemljiških operacij (melioracije, komasacije)

- akumulacije
- območja sanacij

c) Lokacijski načrti

- posamezni infrastrukturni objekti in naprave.

11.1.2. Prostorski ureditveni pogoji

Območja občine, za katera ni predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov, ter območja za katera je predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov pa ti načrti še ne bodo sprejeti v tekočem planskem obdobju, se urejajo s prostorskimi ureditvenimi pogoji.

S tovrstnimi prostorskimi izvedbenimi akti bomo v srednjeročnem obdobju 1986—1990 urejali vsa ostala naselja v občini Murska Sobota.

11.2. VARSTVO OKOLJA

V prostorskem delu plana so na kartografskem gradivu opredeljena vsa območja in objekti naravne dediščine, ki imajo poseben kulturni, znanstveni, ekološki, rekreacijski ali krajinski pomen. Zanje bomo sprejeli posebne varstvene ukrepe za njihovo zavarovanje.

V tem srednjeročnem obdobju bomo pristopili k sanaciji degradiranih območij zlasti številnih gramoznic, ki jih bomo poskušali aktivirati za rekreacijsko-turistične in druge namene.

Varstvo okolja bo ena temeljnih nalog, v okviru katere bomo zlasti preprečevali nastajanje novih ter sanirali obstoječa žarišča onesnaževanja okolja.

V sodelovanju s Samoupravnimi interesnimi skupnostmi in organizacijami bomo poskrbeli za izdelavo sanacijskih programov pri onesnaževalcih okolja in v skladu z dolgoročnim planom prednostno sanirali najbolj kritična žarišča onesnaženja. V ta namen bomo razširili in usposobili obstoječe čistilne naprave ter pospešili gradnjo novih zmožljivosti. S tem bomo ustvarili osnovne pogoje za zmanjšanje onesnaženosti vodotokov v občini, ki dosega na nekaterih vodotokih že kritično stopnjo.

Nadaljevali bomo z izgradnjo skupnih kotlovnice in proučili možnost vključitve geotermalne energije za ogrevanje, s čimer bi zmanjšali onesnaževanje zraka.

Močno naraščanje komunalnih odpadkov zahteva čim prejšnjo dolgoročno rešitev ustrezne lokacije, prav tako pa je potrebno v okviru pomurske regije dogovoriti skupno odlagališče nevarnih odpadkov.

Pred onesnaženji bomo zaščitili tudi območja izvirov in podtalnic ter sprejeli ukrepe za njihovo bogatenje.

Skupno s kulturno skupnostjo bomo namenili posebno skrb vzdrževanju in ohranjanju spomenikov NOB in revolucije.

V okviru možnosti bomo nadaljevali strokovno in raziskovalno delo, ki zadeva urejanje prostora in varstvo človekovega okolja.

12. POŽARNA VARNOST

Požarna varnost kot dejavnost posebnega družbenega pomena, se bo v tem srednjeročnem obdobju razvijala v skladu z materialnimi možnostmi in potrebami gospodarskega in družbenega razvoja občine.

V samoupravni interesni skupnosti za varstvo pred požarom bomo nadaljevali z opremljanjem in posodabljanjem gasilske opreme ter dali večji poudarek kadrovske krepitvi gasilskih društev. V večjih organizacijah združenega dela Lesni predelavi, Pomurskem tisku, Pannoniji, Rašici, Pletilstvu Prosenjakovci, Agroservis in KG Rakičanu bomo pospeševali ustanavljanje industrijskih gasilskih društev. V osnovnih šolah bomo ustanavljali društva »mladi gasilec«, tako, da bi ob koncu obdobja imela mladinsko društvo že vsaka osnovna šola.

Dejavnost požarnega varstva bomo še bolj razširili na področje varovanja dobrin pred drugimi naravnimi nesrečami, onesnažitvami okolja ter nesrečami, ki izhajajo iz proizvodnih procesov in prometa.

V okviru operativne organiziranosti gasilskih enot bomo še posebej razvijali mestni center in krajevne centre ter po potrebi še krajevne podcentre. Prednost pri opremljanju bomo dajali primestnim društvom ter začeli opremljenost obmejnih društev in društev ob pomembnih komunikacijah.

S potrebami oz. dejanskim stanjem bomo sprotno usklajevali in dopolnjevali požarne načrte in požarne obremenitve.

V okviru nabave tehnične opreme bomo s sofinanciranjem krajevnih skupnosti za potrebe društev v občini, nabavili 8 avtocistern, 26 orodnih vozil in eno tehnično vozilo.

Z realizacijo zastavljene organiziranosti požarnega varstva in uresničevanjem načrtovanih naložb bomo v občini zagotovili večjo varnost družbenega in zasebnega premoženja pred požari in drugimi nesrečami.

13. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Razvoj splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite se bo nadalje uveljavljal kot sestavina socialističnega samoupravnega razvoja in neločljiv del samoupravnih pravic, odgovornosti in družbenopolitične aktivnosti delovnih ljudi in občanov. Temeljne naloge na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite se:

- nadaljnje uveljavljanje organizacijskih, kadrovskih in drugih rešitev dopolnjene zasnove narodne zaščite, usklajene z razvojem prostorskih sil teritorialne obrambe;

— izpopolnjevanje sistema obrambno-samozaščitnega usposabljanja ob usklajenosti, povezanosti, večji racionalnosti, ter kakovosti, vseh oblik in vrst tega usposabljanja;

— izpolnjevanju obrambnih, varnostnih ter samozaščitnih priprav nosilcev družbenih in gospodarskih dejavnosti.

Sredstva za presničevanje programov splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini bomo združevali v višini 0,4 % narodnega dohodka ustvarjenega v letih 1986—1990. V okviru teh sredstev se bodo prednostno razvijale teritorialna obramba, civilna zaščita ter zveze. Za lastne obrambne priprave OZD bo namenjeno največ 15 % vseh sredstev za SLO in DS. Izvršni svet bo zagotavljal nadaljevanje izgrajevanja zaklonišč, oblikovanje zaščite blagovnih in drugih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč, urejanje prostora, ki ima obrambno zaščitno pomen.

V okviru materialnih možnosti bodo OZD zagotavljale pogoje in sredstva za izgradnjo in prilagoditev določenih proizvodnih zmogljivosti za usmerjeno proizvodnjo ter za organizacijo proizvodnje in storitev v vojnih razmerah. Ob naravnih in drugih nesrečah ter v izrednih razmerah in vojni se bodo oblikovale zaloge deficitarnih surovin, repromaterialov in drugih industrijskih proizvodov za potrebe splošnega ljudskega odpora.

Tudi za preprečevanje oz. obvladovanje posledic nesreč, ki lahko nastanejo v tehnoloških procesih in so širšega obsega bo potrebno okrepiti materialne, kadrovske in organizacijske potenciale.

14. MEDOBČINSKO SODELOVANJE

V obdobju 1986—1990 bomo v Pomurju v večji meri vzpodbujali in pospeševali vsestransko sodelovanje samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti, na področjih industrije, kmetijstva in agroživilstva, turizma in gostinstva, bančništva, gospodarske infrastrukture, varstva okolja, usmerjenega izobraževanja, zdravstva, časopisne in radijske dejavnosti ter področju obrambnih priprav.

Večjo pozornost bomo posvetili sodelovanju pri urejanju prostora, pri reševanju skupnih ekoloških vprašanj ter preprečevanju naravnih in drugih nesreč. Tako se bomo dogovarjali o komasacijskih in melioracijskih programih, ki zajemajo zemljišča ene ali več k. o. v različnih občinah ter krepili dejavnost Živinorejsko-veterinarskega zavoda, ki bo še naprej razvijal pospeševalno službo za celotno Pomurje. Za potrebe Pomurja bomo na področju varstva okolja zgradili skupno odlagališče nevarnih odpadkov.

Okrepili bomo vlogo in delovanje Medobčinske gospodarske zbornice za Pomurje, ki mora v večji meri usklajevati skupne interese ter pospeševati izpolnjevanje skupnih nalog in obveznosti. Hkrati bomo s skupnim dogovorom med pomurskimi občinami preverili in ugotovili možnosti za nadaljnje razvijanje in financiranje ustanov regijskega značaja ter se zavzemali za enoten informacijski sistem.

Občina Murska Sobota in Lendava bosta še nadalje sodelovali na uresničevanju skupnih nalog, ki prispevajo k razvoju kulture narodnosti, vzgoje in izobraževanja pripadnikov madžarske narodnosti.

15. SPREMLJANJE IN URESNIČEVANJE DRUŽBENEGA PLANA OBČINE

Delovni ljudje in občani bomo usmeritve, cilje in naloge, ki jih sprejemamo z družbenim planom občine za obdobje 1981—1985 uresničevali z realizacijo planov temeljnih in drugih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti ter v družbenem planu SR Slovenije. Osnova za izpolnjevanje nalog iz družbenega plana so obveznosti, ki so jih posamezni samoupravni nosilci planiranja dogovorili in sprejeli s samoupravnimi sporazumi in družbenim dogovorom o temeljnih plana.

Vsi podpisniki omenjenih planskih dokumentov so dolžni poskrbeti za dosledno izpolnjevanje prevzetih obveznosti ter v skladu s svojimi pristojnostmi sprejeti ustrezne ukrepe za realizacijo načrtovanih nalog.

OZD, SIS, KS, Skupščina občine in Izvršni svet se ob sodelovanju družbenopolitičnih organizacij s tem planom obvezujejo, da bodo vse naloge in obveznosti iz Dogovora o temeljnih plana in Družbenega plana občine za obdobje 1986—1990 izvajali in konkretizirali v procesu kontinuiranega planiranja z letnimi programi v skladu z materialnimi možnostmi in tekočo ekonomsko politiko.

Izvršni svet SO je dolžan tekoče spremljati uresničevanje tega plana ter skupščini občine poročati o uresničevanju zastavljenih ciljev in nalog.

V primeru, da bo prišlo v času izvajanja plana do bistvenih sprememb v razmerah in pogojih poslovanja ali se z analizo ugotovi, da načrtovanih nalog tudi z dodatnimi ukrepi ne bo možno uresničiti, bo IS SO v skladu z na novo ocenjenimi možnostmi in pogoji za razvoj predlagal skupščini spremembe in dopolnitve plana.